DIRVA (THE FIELD)
LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio
MANAGING EDITOR—K. S. KARPIUS
Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

DIRVA

"Tiesa" 419 Lorimer street Brooklyn N Y

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė
Metinė Prenumerata
Suvienytose Valstijose ---------- $2.00
Kanadoje ir Meksikoje ---------- 2.50
DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

No. 40 KAINA 5c. CLEVELAND, OHIO SPALIU-OCT. 3, 1941 47 (26-ti Metai :: 26th Year)

Prezidentas Nori Praplėsti Socialę Apdaudą

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Valdžia skiria virš bilijoną dolarių praplėtimui plieno industrijos, kad butų galima išdirbti dar 10 milijonų tonų plieno daugiau per metus. Dabartinėmis galimybėmis pagaminama apie 89 milijonai tonų.

Plieno ir geležies darbai vėl pakilo keliais punktais ir šią savaitę dirba su arti 99 nuoš. normalio. Nors del stokos senos geležies ir plieno nekurios dirbtuvės turės sumažint darbus, bet tuo tarpu dar dirba gerai.

Du nužudė del $8. Highland Falls, N. Y. — Susiginčijęs del $8 kuriuos buvo jam skolingas už darbą anglies ir ledo pardavėjas, tulas darbininkas Jacinto nušovė tos įstaigos savininką ir ofiso darbininkę.

Padidina mokestis. Valdžia pakelia mokestis virš milijonui viešų darbų darbininkų, del pakilimo pragyvenimo kainų. Padidinimas apima 10 nuoš.

Iki šiol WPA darbininkai gavo nuo $21 iki $94 mėnesiui.

Viešuose darbuose dirba dar 1,034,629 darbininkai.

Baigė streiką. Birmingham, Ala. — CIO. plieno dirbtuvių darbininkai buvo sustreikavę tulą laiką, nedirbo 17,000 darbininkų.

Streikas baigėsi Rugsėjo 28.

Clevelande, sustreikavo apie 1700 darbininkų Midland plieno dirbtuvėje. Valdžios tarpininkai stengiasi streiką sutaikyti.

CIO. unijistai pareikalavo tokių algų kokias moka ta pati kompanija savo darbininkams Detroite.

PATARIA DEPORTUOTI. Komunistą agitatorių Harry Bridges, kuris tarp darbininkų veikdamas agitavo už išvertimą Amerikos valdžios, S. V. prokuroras rekomenduoja deportuoti iš Amerikos į Australiją. Ten jis yra kilęs.

Pennsylvanijoje kietos anglies industrijai gresia visiškas užsidarymas, darbininkams pradėjus protesto karą prieš unijų viršininkus, kurie uždėjo angliakasiams ekstra duokles.

BRITŲ premjeras Churchill davė raportą kad jurose laivų skandinimas nazių submarinais sumažėjo dviem trečdaliais ir kad Vokiečiai žymiai prarado savo lėktuvų ir vyrų kare prieš Rusus.

Betgi, Churchill persergėjo savo žmones, kad butų viskam prisirengę, nes naziai gali vėl staiga daryti naujus atakus ir palikti baisias pasekmes.

NORI APIMTI Į SISTEMĄ VISUS DARBININKUS IR TARNAUTOJUS

Washington, Rugs. 30.— Prez. Roosevelt siulo platų dapildymą socialės apdraudos sistemos, kuri turės apimti dar daug milijonų darbininkų, dabar to įstatymo neapimamų.

Jo spėjimu, socialės apdraudos sistemos apimamų darbininkų skaičius pakiltų nuo 40 iki 80 milijonų.

Prezidentas jau senokai svarsto praplėtimą tos sistemos į naujas sritis. Prezidentas įrodinėja kad tas praplėtimas pagelbėtų šiose sąlygose. Aukštesni taksai mokami socialės apdraudos fondan pagelbėtų sulaikyti nuo infliacijos, ir bedarbių mokestys padėtų palengvint ekonominį persitvarkymą kuris seks po šios darbymetės.

Prezidentas siulo apimti į senatvės apdraudą tas darbininkų klases kurios dabar neineina, tai yra ukių darbininkai, namų tarnautojai, ant savęs dirbantieji asmenys, laikinus darbus turintieji, ir labdaringų įstaigų tarnautojai.

Praplėsti bedarbės mokėjimą jureiviams ir mažų firmų darbininkams užlaikantiems mažiau negu 8 darbininkus.

DIDELĖS Vokiečių oro jiegos šiomis dienomis puolė Britanijos salas, padarė žymių nuostolių 5 miestuose.

MASKVA sako buk Suomijoje tukstančiai šeimų mirę badu. Buk Vokiečiai konfiskuoja Suomių maistą. Jeigu taip, tai naziai tik paseka bolševikų planą. Ką darė raudonieji užimtoje Lietuvoje ir kitose Pabaltijo šalyse!

ITALIJOS kareiviai ilgai laikęsi ir gynęsi Etiopijoje prieš Britus, pagaliau pasidavė, likę be maisto ir suplyšę. Jie pasidavė po 164 dienų apgulimo jų tvirtovės.

SAKO, ITALIJA GAL TAIKYSIS

Britai deda visas pastangas pulti Italijos miestus ir industrijų centrus. Manoma gerumu ir prievarta išraginti Italiją mesti palaikius Hitlerį ir taikytis su Britais.

Italijoje gyvenimas pasunkėjo, suvaržyta maisto ir rubų gavimas. Kalbama kad gyventojai pageidauja taikos.

PRANCUZIJOJE naziai tęsia baudimą mirtimi asmenų kurie sprogdina geležinkelius ir kitas reikmenis. Rugsėjo 28 sušaudyta 20 asmenų, kurie sakoma esą "karingi komunistai".

VOKIEČIŲ-RUSŲ KARO ŽINIOS

Vokiečiai skelbia kad Kijevo užėmime ir apsuptų tos srities Rusų armijų suėmime naziams teko 492,000 bolševikų nelaisvių.

Vokiečiai sako naikina įvairias gauja užsilikusių Kijevo-Poltavos fronte bolševikų kareivių.

Rusai tik dabar pripažino kad Vokiečiai užėmė Poltavą, nors Vokiečiai užėmimą skelbė Rugs. 19 d.

Vokiečiai sunaikino arti 4000 Rusų kanuolių, 885 tankų ir daug kitos karo medegos Kijevo - Poltavos mušyje.

Rusai skelbia kad naziai prie Leningrado neteko suvirš 100,000 kareivių ir apie 160,000 vyrų prie Odesos.

Rusijoje prasidėjo šalti orai, lietus ir sniegas.

Vokiečių armijos veržiasi linkui Kharkovo, didelio Ukrainos miesto, 654,000 gyventojų.

Nors Rusai skelbia "laužą" nazių linijas prie Leningrado, tuo tarpu vėl sako kad Leningradas tebėra pavojuje.

Spalių 2 d. Vokiečiai praneša kad nekuriose dalyse Rusai sutraukę dideles orlaivių jiegas pasirodė stipresni už nazius, tačiau raudonųjų nuostoliai dideli — pastarų 5 dienų kare bolševikai neteko 354 lėktuvų, Vokiečiai 23.

Šiaurėje, Suomiai užėmė Rusų miestą Petrozavodsk.

ČEKIJOJE, kylant riaušėms ir sumišimams prieš Vokiečius, naziai vykdo sukilėlių žudymą. Pastaromis dienomis sako sušaudyta apie 100 Čekų. Šaudomų tarpe yra daugiausia Žydų ir komunistų, kurie nori trukdyti Vokiečiams kariauti prieš Rusiją.

Tarp kitų Vokiečiai sušaudė ir Čekų premjerą.

Adm. Nicholas Horthy, regent of Hungary, with Adolf Hitler at the Nazi warlord's headquarters on eastern front. Horthy was awarded the iron cross before returning.

Vengrijos valdovas, Admirolas Horthy, su Hitleriu nazių karo stovykloje rytų fronte. Horthy pastaru laiku buvo apdovanotas Vokiečių geležiniu

KAIP BUS GELBSTIMA RUSIJAI

Maskva, Spalių 2. — Tarybos Amerikos ir Britanijos misijos su Sovietų vyriausybe del teikimo pagalbos Rusams kare prieš Vokiečius baigėsi dviem dienom greičiau negu numatyta. Amerika ir Anglija sutiko teikti mainais Rusijai visokias karo reikmenis už Rusijos žaliavas ir mineralus kokių Rusijoje turima apsčiai.

Amerika sutinka parduoti sovietams beveik viską, bet ne viską, ko tik bolševikams reikia kariavimui prieš Vokiečius.

Bolševikai matyt ne tokios pagalbos norėjo, nes savo žmonėms Maskva padarydama pranešimą apie tarybų pasekmes nepaminėjo kad Rusija gaus ginklus mainais į žaliavas.

Bolševikai visomis pusėmis trokšta kad Britai ir Amerikonai šoktų į karą prieš nazius Prancuzijoje, išnaujo veržDamiesi į kontinentą ir sudarytų vakarų frontą, palengvinimui Rusams rytuose.

RUSAI APNUOGINO MOTERIS

Vokiečiai skelbia kad apie 470 Vokiečių moterų ir vaikų kuriems buvo užtikrinta saugus pervažiavimas iš Irano, kur įsiveržė bolševikai ir Anglai, nors turėjo užtikrinimą kad jų niekas neužkliudys, bet sovietų Rusijos karo vadai visas moteris ir vaikus beveik iki nuogumo apiplėšė, atėmė rubus, papuošalus, žiedus ir bagažą. Tai bolševikų paprotis visur žmones apiplėšti.

PREZ. Roosevelt turėjo priėmimą spaudos atstovų. Tarp klausimų buvo, ar išsilaikys Rusija per žiemą prieš Vokiečius, ką prezidentas nesutiko aiškinti.

Betgi pastebėjo jog niekas nežino ar naujai skiriami virš 5 bilijonai dolarių skolinimo - nuomavimo pinigų bus naudojama gelbėti Rusijai.

SUV. VALSTIJŲ pastangos išsistatyti didelį dviejų okeanų karo laivyną duoda geras pasekmes: per 8 mėnesius jau padirbdinta 213 įvairaus didumo laivų. Dirbama dar 400 kitų. Prie laivų darbų pastatyta 375,000 darbininkų Atlantiko ir Pacifiko uostuose.

IŠ MEKSIKOS varoma visi Vokiečiai ir kitoki "turistai", kurių ten atsirado. Po keliautojų vardu naziai prileidžia į kitas šalis savo kurstytojus.

ŽUVO apie 150. Nikaraguoj, Centralinėje Amerikoje, siautė smarki audra, manoma žuvo apie 150 žmonių.

About 100,000 veterans of World War I marched before a cheering throng estimated at a million, in Milwaukee, Wis., in parade attending their twenty-third annual convention. Tens of thousands of people had poured into the city to view the spectacular demonstration. Above scene was taken as the parade passed the city hall.

Apie 100,000 Pirmojo Pasaulinio Karo veteranų maršavo prieš milijoninę minią Milwaukee, Wis., savo 23-je metinėje konvencijoje. Desėtkai tukstančių žmonių suvažiavo į miestą pamatyti to spektaklio. Vaizde matoma paroda praeinant pro miesto rotušę.

DAR 4 BILIJONAI DOLARIŲ KARUI

Londonas. — Britų karo išlaidos yra tokios didelės kad pasiekė po 44 milijonus dolarių į dieną.

Šiomis dienomis nutarta paskirti dar 4 bilijonus dolarių karo tęsimui.

Šis karas atsieina beveik 50 nuoš. brangiau negu atsiėjo anas didysis karas.

PRANCUZIJOJE BADAUJA

Nors Prancuzijoje gauta geras derlius, bet apie 40 milijonų Prancuzų turi badauti. Vokiečiai rekvizuoja jų turimą maistą savo armijoms.

Iš TURKIJOS praneša buk Vokiečiai reikalauja milijono kareivių iš Italijos, Rumanijos, Vengrijos, Slovakijos ir Bulgarijos pavaduoti Vokiečių kareivius mušių pertraukų laiku, kad jie galėtų atilsėti.

KAUKAZO aliejų šaltiniams gręsiant pavojui iš Vokiečių pusės, kurie artėja į Krimą ir prie Kaukazo, Britai pradėjo rupintis siuntimu kariuomenių per Iraną, bolševikams pagalbon.

SERBIJOJE sukilimas prieš Vokiečius plečiasi — pranešimai sako kad pusantro milijono Serbų bastosi kalnuose ir veikia prieš ąšies įsteigtą vyriausybę.

Sako, Serbai iššudę apie 2,000 Vokiečių kareivių atsiųstų gelbėt valdžiai. Vokiečiai pradėjo užpulti sukilėlių vietas orlaiviais ir plaišina. Visą miestelį Užice lėktuvų bombomis suardė.

LIETUVIAI NARSIAI KOVOJO

MAŽEIKIEČIAI PER 10 DIENŲ LAIKĖSI, IŠGELBĖJO MAISTĄ

Gauta papildomų žinių apie nepaprastą Lietuvių sukilėlių narsumą kovoje su bolševikų okupantais Mažeikiuose ir apielinkėje. Nors ginkluotų sukilėlių buvo nedaug, nes stigo ginklų, bet jie ištisas 10 dienų karžygiškai kovojo su GPU žvalgybininkais ir vietiniais bolševikų pasekėjais, kurių daugumą sudarė nelietuviai.

Bolševikai norėjo išsprogdinti "Lietukio" kooperatinį sandėlį, bet sukilėliai jį apgynė. Sandėlyje raudonosios armijos reikalams buvo laikoma didelės maisto atsargos, kurios išliko Lietuviams. Vokiečių kariuomenė į Mažeikius atėjo tik 10 dienų po Rusų užpuolimo, Liepos 3 d.

Lietuvių visuomenės įtužimas prieš bolševikus darosi suprantamas vien todel kad trumpai prieš karą, Birželio 14-17, GPU. budeliai surengė Mažeikiuose ir apielinkėje baisiausią žmonių medžioklę. Griebta visi žinomesni Lietuviai. Tokiu budu iš šios vietos išvežta Rusijon net 15 prekinių vagonų prigrustų nelaimingų Lietuvių.

Kai Birželio 17 d. šie vagonai buvo vežami, buvo girdėti kaip deportuojamieji giedojo "Marija, Marija"....

ŠIO karo bėgiu jau nuskandinta tarp 13 ir 14 milijonų tonų laivų, arba apie ketvirtadalis visų buvusių laivų karo pradžioje.

EUROPOS valstybės tariasi sudaryti bendrą maisto rezervą kad pokariniame periode nekurioms šalims nepritruktų maisto.

Tuo reikalu Anglija tariasi su Suv. Valstijomis.

IŠ LIETUVOS

VILNIAUS nauju burmistru paskirtas Karolis Dabulevičius. Ikšiolinis burmistras, Antanas Krutulys, kuris buvo paskirtas tuoj po bolševikų išvijimo iš Lietuvos, iš savo pareigų gavo pasitraukti. Sako jis paleistas del to kad "neišlaikęs linijos žydų atžvilgiu", reiškia, nebuvo gana griežtas. Lenkų okupacijos metu A. Krutulys buvo Kulturos d-jos pirmininkas.

•

VIRŠAIČIAI Vilniaus srities valsčių Rugpjučio pabaigoj buvo susirinkę pasitarimui. Jame buvo tartasi del derliaus nuėmimo, rudens sėjos paruošimo ir žemės mokesčių mokėjimo. Be to, esą nutarta tų Rusų turtą, kurie buvo atgrusti Lietuvon bolševikų okupacijos metu, sugrąžinti deportuotų į Rusiją giminėms.

•

KAUNE ir Vilniuje atidaryta visi kinai (judamų paveikslų teatrai). Juose rodoma Vokiškos filmos.

•

UGNIAGESIŲ Sąjunga Lietuvoje atgaivinta. Daroma žygių skubiai suorganizuoti ugniagesių burius visoje Lietuvoje ir aprupinti juos reikalingiausiomis gesinimo priemonėmis.

•

LEIPZIGE įvyksta metinės Vokiečių mugės. Ten nuvyko Lietuvių verslininkų delegacija Cezario Petrausko vadovaujama, patyrimui apie galimumą parupint Lietuvai reikalingų prekių.

•

LIETUVOS gimnazijų ir progimnazijų direktoriams paskelbta per Kauno radio įsakymas pristatyti švietimo vadovybei mokyklų personalo sąrašą, mokinių skaičių ir savo pageidavimus. Be to, įsakyta atsiųsti 1941-42 mokslo metų planą.

•

LIETUVOS ukininkai pakartotinai raginti per Kauno radio didinti rugių sėjos plotą. Buvo skaitoma pavardės ukininkų kurie užsiaugino veislinę rugių bei kviečių sėklą.

•

VOKIEČIŲ komisaras išleido įsakymą del namų ir baldų. Pagal įsakymą, visi tie kurie po Birželio 22 dienos (tai yra prasidėjus Vokiečių-Rusų karui) perėmė namus su baldais, turi įrodyti ar baldai teisėtai įgyti. Priešingu atveju baldai busią konfiskuoti Vokiečių valdžios naudai. Komisaras žiuri kad baldus nepasisavintų tie kurie suėjo gyventi į namus išbėgusių bolševikų ir rado ten baldus.

•

UKININKAMS neturintiems kuo apdirbti laukus, paskelbta kur gali pasiskolinti ukio mašinas ir pažymėta kainos kiek už samdomas mašinas mokėtų, kad nebutų neturintieji pagalbos ukininkai išnaudojami.

•

PER RADIO iš Kauno paskelbta Rugp. 30 d. kad generalinis Lietuvos švietimo tarėjas ir švietimo direkcija persikelia į Vilnių. Ten po tos dienos interesantai turi kreiptis.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

BIRUTA KORP. LIKVIDUOJASI

West End, Pittsburghe, Šv. Vincento parapijoje gyvavo ir per 25 metus išsilaikė turbut vienintelė Amerikoje Lietuvių korporacija Biruta. Ji betgi užbaigė savo gyvavimą ir jau keli metai biznio nevarė del visokių priežasčių: nebuvo tarp šėrininkų vienybės ir nesirado patyrusių darbininkų. Viskas tapo nuvaryta nuo koto, pagadinta, ir tokiu budu likom be biznio. Korporacijos namas buvo nuosavas, todel dabar jį parduodame ir turtą pasidalinšim po kiek nuo šėro išeis.

Kurie turi šios korporacijos šėrų prašomi atsiliepti žemiau nurodytu adresu:

J. Šaulis, 3225 Stafford St.
Corliss Sta. Pittsburgh, Pa.
Vienas iš Direktorių.

Reikės Dar Desėtkų Tukstančių Darbininkų

Pittsburgho dirbtuvėse plečiant šalies ginklavimo reikmenų gamybą, trumpu laiku pasidarys darbų dar del 22,600 darbininkų, kaip praneša dirbtuvių vedėjai.

Valdžia pranešė industrijų vadams ir dirbtuvėms kad pasirupintų reikalinga pagalba ir kad paruoštų daugiau įvairių amatininkų.

Kur bus galima gauti lavintų darbininkų naujiems tukstančiams darbų, dirbtuvių vedėjai nežino.

Darbininkų mireiks pradedant apie Kalėdas ir iki kitos vasaros.

Carnegie-Illinois plieno korporacijai tik vienai reikės dar 4,400 darbininkų daugiau. Po to seka Curtis-Wright Corp., kuriai reikalinga 3,500 naujų darbininkų. Ir taip toliau.

PHILADELPHIA, Pa.— Čia mirė 73 m. senukas, Thomas Major, kuris užsiėmė ubagavimu. Kelios dienos prieš mirtį jo kambario šeimininkė pareikalavo kad jis užmokėtų užsivilkusią nuomą už kambarį, bet jis atsiprašinėjo kad neturi iš ko mokėti. Kada jis rastas gatvėje negyvas, jo rubuose policija užtiko prisegta pinigais $1,900 ir turėjo bankinę knygelę, kuri parodė kad banke jo turima dar $12,000.

ANGLIAKASIAI VIS STREIKUOJA PRIEŠ UŽDĖTUS EKSTRA MOKESČIUS

HAZLETON, Pa. — Kietos anglies kasėjai sukilėliai tęsia savo kovą prieš United States Workers unijos viršininkų uždėtas didesnes mokestis į uniją ir speciales rinkliavas.

John L. Lewis, unijos prezidentas, pasiulė susitaikyti ant $2 metinių specialių mokesčių, bet darbininkai tą atmetė ir tęsia streiką.

Pastaromis dienomis uždaryta dar 8 kasyklos ir streikeriai stengiasi uždaryti visas kietos anglies kasyklas Pennsylvanijoje.

Sukilimas prieš aukštas mokestis ir duokles tęsiasi jau keturios savaitės..

Pats John L. Lewis buvo atvykęs tartis su streikuojančiais sukilėliais, bet jie atmeta visus jo siulymus. Streikas apima kelis desėtkus tukstančių angliakasių.

•SAULĖ, kuri yra 400 kartų didesnė negu mėnulis, yra 400 kartų toliau nuo žemės, todel ir saulė ir mėnulis išrodo to paties didumo.

Atsidarė Kasyklos

Pittsburgho srityje pradėjo dirbti penkios anglies kasyklos, kurios tulos buvo uždarytos per apie dešimtį metų.

Ten darbų gaus apie 700 angliakasių, ir iš jų kasdien bus iškasama po apie 3800 tonų angies.

Pastaru laiku angliakasyklose Pittsburgho srityje dirba į 72,000 darbininkų.

Pakels Valstijos Darbininkams Mokestis

HARRISBURG, Pa. — Gubernatorius James patvirtino pasiulytą pertvarkymą valstijai dirbančių darbininkų ir tarnautojų algų. Apie 15,000 jų gaus didesnes mokestis — nemažiau $90 mėnesiui tie kurie gavo mažiau. Kuriems mokėta nuo valandų, po 52c., dabar bus mokama po 55c valandai.

DETROIT, MICH.

SVARBUS VEIKIMAS PRASIDEDA

Ruduo, medžių lapai gelsta, gamta darosi liudna, žmonės su vasara turi atsisveikinti ir gryžti į miestą. Mieste prasideda judėjimas. Chorai, draugijos ir klubai planuoja koncertus, parengimus ir kitas pramogas. Pasilinksminimai iš piknikų vietų persikelia į sales.

Populiariška ir darbšti Detroito organizacija Dailės Choras su šia savaite pradeda savo praktikas su muziku Kvedaru, su kuriuo pasirašė kontraktą vėl metams laiko. Pirmas choro parengimas įvyks Lapkričio 23 d., bus perstatyta operetė. Kokia, dar nesužinota iš muziko Kvedaro. Galvojama apie "Šienapjutę", "Birutą" ir kitas.

LANKYSIS PREZIDENTAS A. SMETONA

Paskelbus kad Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona turės prakalbų maršrutą ir ta proga aplankys Detroitą Lapkričio mėnesio pradžioje, Detroitiečiai prezidentu susidomėjo ir visi geri Lietuviai jo vizito laukia. Ypatingai laukia Gedimino Ordino kavalieriai, jie planuoja gražias sutiktuves. Apie tai bus pranešta toliau plačiau.

NAUJAS DAKTARAS

Detroito padangė vėl sužibo nauja Lietuviška žvaigžde. Į šią koloniją atvyko ir pastoviai apsigyveno Dr. Bruno Žilvitis, Chicagoj gimęs, augęs ir mokslus ėjęs gydytojas. Dr. Žilvitis yra osteopatas. Tai bus pirmas toks Lietuvis gydytojas Detroite. Osteopatija yra gilus mokslas ir nuo medicinos mokslo skiriasi tuo kad žmogaus liga bandoma prašalinti be vaistų. Osteopatai vartoja vaistus tik tada kai kitos išeities nėra. Gero pasisekimo jaunam daktarui. **Dirvos Koresp.**

IŠKILMINGAI ATIDAROMA LIETUVIŠKAS DARŽELIS INDIANA VALSTIJOS PARKE

Atidarymo Iškilmėse Dalyvaus Prezidentas Smetona

CHICAGO, Ill. — Lietuvai Vaduoti Sąjungos ir Lithuanian National Relief Fund valdybų pastangomis, Indiana valstijos mieste Michigan City pakraštyje, International Gardens Parke, sekmadienį, Spalių 12, bus iškilmingai atidarytas Lietuvių Darželis.

Atidarymo iškilmėse dalyvaus Lietuvos Prezidentas A. Smetona, LVS. ir LNRF. valdybų nariai, Michigan City miesto viršininkai, daug žymių Lietuvių ir prakilnių svetimtaučių. Bus pasakyta reikšmingos kalbos Lietuvos reikaluose. Lietuvos Prezidentas, prie tam tikrų ceremonijų, pasodins pirmutinį medelį ir pasakys įspudingą kalbą. Bus ir kitokių pajvairinimų.

Tai bus pirmutinė tokia iškilmė Indiana valstijoje. Lietuviai aplinkinių valstijų, kviečiami tose iškilmėse skaitlingai dalyvauti.

Lietuvos Savaitė Chicagoje

Chicagos didmiesčio Lietuviai ikšiol ilsėjęsi, rengiasi pradėti didelį darbą Lietuvos naudai.

Lithuanian National Relief Fund ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos valdybų pasidarbavimu, Chicagos miesto mayoras, Lietuvos ordeno kavalierius, Edward J. Kelly, sutiko proklamuoti Lietuvos Savaitę Chicagos mieste.

Ta Lietuvos Savaitė prasidės Spalių 12 ir baigsis 19 dieną.

Per visą tą savaitę manoma visose Chicagos Lietuvių kolonijose (Bridgeport, Town of Lake, Marquette Park, Brighton Park, ir galbut Cicero) pravesti viešą aukų rinkliavą Lietuvos vadavimui ir gelbėjimui. Lietuvių kolonijose veiks LVS., gi LNRF. veiks tarp svetimtaučių.

Lietuvių kolonijose per tą savaitę bus rengiami susirinkimai ir steigiami LVS. skyriai. Į susirinkimus bus kviečiamas atvykti ir J. E. Lietuvos Prezidentas.

Tai didelis darbas, prie kurio LVS. ir LNRF. ilgai rengėsi. Iš to tikimasi didelės Lietuvai paramos.

Šitas Chicagiečių užsimojimas turėtų buti pavyzdžiu ir kitoms Lietuvių kolonijoms.

Savaitės Atidarymas

Spalių 13 d., 6 val. vakare, įvyks atidarymas Lietuvos Savaitės. Tam tikslui Palmer House viešbutyje įvyks reikšmingas susirinkimas, kuriame dalyvaus Lietuvos Prezidentas, Chicagos miesto mayoras Kelly, Circuit Teismo teisėjas Fischer, ir kiti žymųs Amerikiečiai, su tais ir LNRF. ir LVS. viršininkai ir šiaip įtekmingi svečiai. Bus pasakyta reikšmingos kalbos ir padaryta pradžia aukų rinkliavai.

Svarbu paminėti kad Lithuanian National Relief Fund valdybon inėjo reikšmingi Amerikiečiai, be kitų dar ir garsios Armour Packing Co. narys p. Armour, kuris tapo išrinktas LNRF. iždininku.

LVS.-LNRF. Koresp.

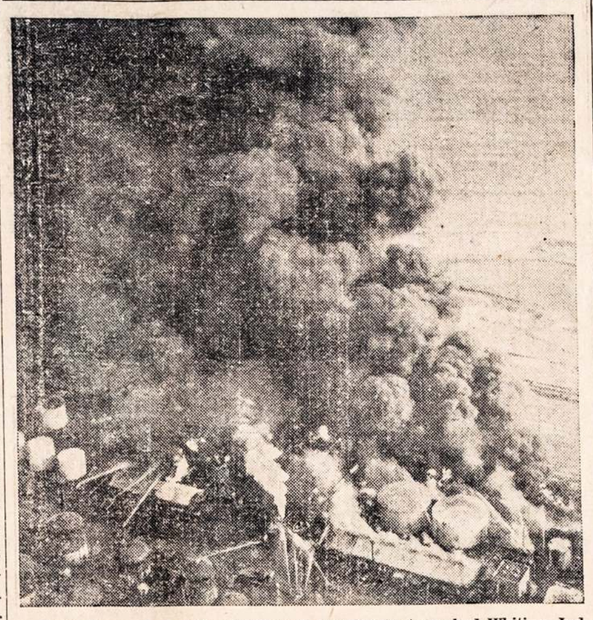

With the roar of a bombardment, terrific blasts rocked Whiting, Ind., as fire, raging through the Standard Oil company's gasoline refinery—largest in the world—exploded tank after tank. Loss was estimated at about $100,000. One man was killed and more than a score injured. This picture, made from a plane, shows the fire at its height.

Su bombardavimo užmu, smarkiais sprogimais kurie kratė Writing, Ind., siautė gaisras Standard Oil kompanijos gasolino varykloje — didžiausioje pasaulyje — tankui po tanko eksplioduojant. Nuostolių padaryta apie $100,000. Vienas žmogus žuvo, keliolika sužeista. Šis vaizdas darytas iš orlaivio.

DAYTON, OHIO

NAUJAS MIESTELIS. Per pereitą karą, šiaurinėje Daytono dalyje buvo įsteigtas ant greitųjų didelis aviacijos laukas, pavadintas McCook Field. Karui užsibaigus tas laukas pasidarė tuštuma. Bet pernai federalė valdžia ant to ploto žemės pradėjo budavoti gyvenamus namus, pigiomis nuomomis. Tie namai jau yra gatavi, išstatyta 48 paskiri budinkai, kurie kaštavo tris milijonus dolarių. Tuose namuose sutilps gyventi šeši šimtai šeimų.

Dar prie to, aplinkui, privatiški biznieriai išstatė puikias krautuves, moderniską filmų teatrą ir bowling salę. Ši bowling vieta yra skaitoma antra tokios rušies visoje Amerikoje, pirmenybę turi tiktai Kalifornijoje kita tokia įstaiga.

Kai viskas bus pilnai įrengta, ištikro čia bus puikus naujas miestelis.

REIKALE TMD. MOTERŲ 8-TOS KUOPOS. Ši moterų TMD. kuopa senai jau yra likviduota, bet likęs kuopos turtas dar ikšiol randasi pas iždininkę. Kadangi pinigai yra uždirbti po TMD. centro išduotu čarteriu tai pagal tiesą tos kuopos turtas, priklauso centrui. Kadangi dvi buvusios tos kuopos veiklios narės, ponios Mockevičienė ir Varašienė, gyvena Chicagoj, visai arti TMD. centro sekretoriaus M. Kasparaičio, tat jedvi turėtų imti akcijos tinkamai kuopos likusius pinigus sutvarkyti.

APSIVEDĖ. Rugsėjo 27 d. klebonas Kun. L. Prospalius surišo moterystės ryšiais Antaną Pažerą su p-le Marta Griniute. Linkėtina jaunai porelei geros kloties šeimyniniame gyvenime. **D. Rep.**

•BANGŽUVĖS pienas, žinovai tikrina, nelabai ką skiriasi nuo karvės pieno. Bangžuvė yra vandeninis gyvunas, didžiausias iš visų žuvų ir mamalų.

TRUMPOS ŽINUTĖS

(Iš Musų Laikraščių)

• **DETROIT, Mich.** — Spalių 5 d. Lietuvos Dukterų Dr-ja rengia savo 25 metų gyvavimo sukaktuvių paminėjimo balių, Lietuvių salėje, Vernor ir 25th Street.

—Spalių 7 d. bus miesto valdybos nominacijos. Dabartinis mayoras Edward J. Jeffries kandidatuoja kitam terminui. V. M.

• **CHICAGO, Ill.** — Kun. A. Miciunas, Kun. A. Sandys ir Kun. M. Smigelskis išvyko į Laval Universitetą, Kanadoje, tolesnėms studijoms.

—Kriminalinis teismas nubaudė Lietuvį gydytoją, Chas. Bernį, nuo 1 iki 10 metų kalėjimu, už abortų darymą.

—Raudonieji Lietuviai Chicagoje rengė pikniką Rusijos pagalbai, ir, kaip Vilnis rašo, "40 draugijų" rengtas piknikas davė pelno 4 dolarius. Mizernas uždarbis, bet dar mizernesnis tikslas.

—Ant West 31 gatvės, namuose rastas nusišovęs Bridgeportietis Lietuvis, Augustas Šimkus. Jis buvo 48 m. amž.

• **ALSINA, Argentina.** — Du plėšikai užpuolę namuose M. Lebedniką, gryžusį iš darbo, ir pareikalavo atiduoti pinigus. Lebednikas norėjęs gintis, siekęs peilio, bet tuo tarpu vienas plėšikų jį nušovė. Jis buvo vedęs, liko žmona ir 9 metų dukrelė.

• **BUENOS AIRES, Argentina.** — Rugp. 17 d. įvyko padėjimas ir pašventinimas pirmutinės Argentinos Lietuvių statomos bažnyčios.

—Rugp. 9, Buenos Aires Lietuviai surengė paminėjimą Gedimino 600 metų mirties sukaktuvių, pastatydami veikalą "Giesmė apie Gediminą".

• **BROOKLYN, N. Y.** — Nuo Spalių 6 dienos Jono Valaičio Lietuvių Balso radio programai bus leidžiami po pusę valandos kasdien, nuo 7—7:30 val. rytais. Taigi Valaitis daro progresą.

• **BROOKLYN, N. Y.** — Netoli Atlantic City, N. J., įsikurė Lietuviška kolonija, kuomet toje apielinkėj įsigijo ukes Lietuvos Gen. Konsulas Budrys, Jonas Jasinskas, buvęs Chicagos konsulato attache, ir keli kiti Lietuviai.

This soundphoto shows the Brooklyn Dodgers en masse, as they arrived at their dressing room after defeating the Boston Braves 6 to 0 at Boston. By so doing they clinched the National league pennant. It was a nip and tuck race with the St. Louis Cardinals, but the boys nosed the St. Louis team out—and are they pleased!

Brooklyno Dodgers beisbolo komanda, kuri nugalėjo Bostono Braves Bostone, 6 prieš 0. Tuomi jie gavo progą lošti už Nacionalės lygos garbės ženklą. Jie arti lenktyniavo su St. Louis Cardinals, kuriuos pralenkė.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

MIRĖ 7600 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje telpančiais mirusių vardais, šiame skyriuje talpinamų mirusių išeivių Lietuvių skaičius pasiekė jau 7600. Mirusių Lietuvių pažymėjimai Dirvoje pradėta talpinti Vasario mėnesį, 1937 metais.

AIDUKAS Viktoras, mirė Rugsėjo mėn., Baltimore, Md.
STEPONAS Stasys, mirė Rugsėjo mėn., Baltimore, Md.
PAUTIENIS Juozas, mirė Rugsėjo mėn., Baltimore, Md.
MAČIULIS Adomas, mirė 5 Rugsėjo, Cambridge, Mass.
SAVICKAS Antanas, 58 metų, mirė Rugs. 11, Batavia, Ill. — Šeduvos par. Amerikoje išgyveno 33 metus.
VITKUTĖ Julijona (Stern), 33 metų, mirė Rugs. 11, Chicagoje, kur buvo ir gimus.
STRIELIAUSKAS Juozas, mirė Rugsėjo 11, Bridgeville, Pa. Amerikoje išgyveno 40 metų.
ZAVESKAS Kazys, 59 metų, mirė Rugpj. 6, Minersville, Pa.
NAMURAITĖ Marė, 21 m., mirė Rugs. 11, Duryea, Pa.
GUŠAS Tamas, mirė Rugsėjo 12, Plymouth, Pa.
BURNEIKIS Jurgis, 59 metų, mirė Rugsėjo 3, Forest City, Pa. — Vilkijos p., Dulkės k.
LAPUKAS Adomas, mirė 21 Rugp., Inkerman, Pa.
KAREIVIENĖ Katrė, pusamžė, mirė Rugsėjo 15, Chicagoje.
ALYTIENĖ Margareta, 78 metų, mirė Rugsėjo mėn., Shenandoah, Pa.
PETRAUSKAS Juozas, mirė Rugsėjo m., Gilberton, Pa.
POTAŠIENĖ Cassie, mirė Rugsėjo m., Girardville, Pa. Amerikoje išgyveno 26 metus.
ROKUIŽA Petras, mirė Rugs. mėn., Baltimore, Md.
BLAŽAITIS Vincas, mirė Rugsėjo 21, Plymouth, Pa.
SINKEVIČIUS Martynas, mirė Rugs. 19, Plymouth, Pa.
POVILAITIS Kazys, mirė 22 Rugs., Pittsburgh, Pa.
ŠAPRANAUSKIENĖ Veronika, mirė Rugsėjo 17, Brooklyn, N. Y.
MIKLUŠIS Vincas, 51 m., mirė Rugpj. 26, Montevideo, Urugvajuje. — Alytaus p.
PETRAITIENĖ Izabelė, mirė Rugs. 17, Kingston, Pa.
JUŠKEVIČIUS Juozas, 56 m., mirė Rugpj. 24, Baltimore, Md. — Panevėžio ap.
VENCELAVIČIUS Petras, 66 m., mirė Rugp. 1, 1940 m., Charleroi, Pa.
GUSTAINIS Antanas, 33 m., mirė Rugsėjo 3, Wilkes-Barre, Pa.
ARLINSKAS Juozas, 75 metų, mirė Rugs. 18, Brookline, Mass. — Merkinės par. Amerikoje išgyveno 53 metus.
JURCELIENĖ Petronėlė, 53 metų, mirė Rugp. 17, Tower City, Pa.
VAIČIUNAS Mykolas, 37 metų, mirė Rugs, 11, Brooklyn, N. Y.
MAŽEIKA Martynas, mirė 2 Rugs., Richmond Hill, N.Y.
MEKIONIENĖ Louise, mirė Rugsėjo 14, Newark, N. J.
JUŠKA Jurgis, mirė Rugsėjo 14, Brooklyn, N. Y.
MATULEVIČIUS Vincas, mirė Rugsėjo 13, Newark, N. J.
CITAVIČIENĖ Jieva, mirė 4 Rugsėjo, Brooklyn, N. Y.
SKRUZDIENĖ Amilija, 40 m., mirė Rugs. 15, Waukegan, Ill., kur buvo ir gimus.
ČEPAITIS Vincas, pusamžis, mirė Rugs. 16, Chicagoje. — Raseinių ap., Tytavėnų par. Amerikoj išgyveno 31 metą.
PANKAUSKIENĖ Uršulė (Jaraškaitė), pusamžė, mirė 20 Rugs., Chicagoje. — Tauragės ap., Kvedarnos par.
NOREIKA Jonas, 25 m., mirė Rugsėjo 21, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.
BUTVIDAS Dominikas, mirė 1 Rugs., Racine, Wis. — Utėnos ap., Vižonių par.
JANIKUNAS Antanas, 27 m., mirė Rugsėjo m., Mahanoy City, Pa.
KUPSTAS Marė, mirė Rugsėjo 22, Duryea, Pa.
KAVALIAUSKAS Juozas, mirė Rugs. mėn., Indiana Harbor, Ind.

JAUČIATĖS BLOGAI?

TIKRAI PALENGVINS E SAU ŠIUO MODERNIŠKU, 'ELNIU BUDU

• Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos neveiklios — skauda galvą, nėra energijos, palengvinkite sau šiuo modernišku budu—kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skani vidurius liuosuojanti kramtoma guma pagelbės švelniai, bet tikrai, išvalyti vidurius. Milijonai žmonių naudojasi FEEN-A-MINT. Pakramtykit FEEN-A-MINT einant gulti—sekantį rytą tikrai jausite palengvinimą ir vėl jausitės puikiai. Vsai šeimai pakelis kainuoja tik 10c

Skaityk ir Garsinkis

LIETUVIŲ NAUJIENOSE

Mėnesinis žurnalas 24 pusl.
Kaina metams 50c.

Lietuvių Naujienos
332 N. 6th Street
Philadelphia, Pa. (36)

MARGUTIS

Skaitykit "Marguti", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartu į mėnesį. Kaina metams $2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

"MARGUTIS"
6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas musų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (fire-monus).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

JUMS ATEINA 65 METAI AMŽIAUS

JEIGU jus esat penkiasdešimts penkių ar mažiau, mes turim planą dadėti prie jusų Social Security pašalpos, taip kad galėtumet smagiai gyventi suėjus 65 metams. Mes taip pat turim iplną liniją apdraudos nuo užgimimo iki 60 metų amžiaus. Visos jos garantuotos valstijos įstatymais. Informacijų kreipkitės: 730 Guardian Bldg, Cleveland, O. Telef. CHerry 7494. Išrašykit ir prisiųskit šį kuponą:

Name..... Age.....
Address.....
Occupation ..... (13-2)

IMAI

MERIKOS LIETUVIAI

šiame skyriuje talpinama dykai

JURGELIENĖ Petronėlė, 9 metų, mirė Rugp. 17, Tower City, Pa.

VAIČIUNAS Mykolas, 37 m. tų, mirė Rugs, 11, Brooklyn, N. Y.

MAŽEIKA Martynas, mirė Rugs., Richmond Hill, N.I.

MEKIONIENĖ Louise, mirė Rugsėjo 14, Newark, N. J.

JUŠKA Jurgis, mirė Rugsėjo 14, Brooklyn, N. Y.

MATULEVIČIUS Vincas, mirė Rugsėjo 13, Newark, N. J.

CITAVIČIENĖ Jieva, mirė Rugsėjo, Brooklyn, N. Y.

SKRUZDIENĖ Amilija, 40 m., mirė Rugs. 15, Waukegan, Ill., kur buvo ir gimus.

ČEPAITIS Vincas, pusamžis, mirė Rugs. 16, Chicagoje. — Raseinių ap., Tytavėnų par. Amerikoj išgyveno 31 metą.

PANKAUSKIENĖ Uršulė (Jaraškaitė), pusamžė, mirė 20 Rugs., Chicagoje. — Tauragės ap., Kvedarnos par.

JOREIKA Jonas, 25 m., mirė Rugsėjo 21, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

UTVIDAS Dominikas, mirė 1 Rugs., Racine, Wis. — Utenos ap., Vižonių par.

ANIKUNAS Antanas, 27 m., mirė Rugsėjo m., Mahanoy City, Pa.

UPSTAS Marė, mirė Rugsėjo 22, Duryea, Pa.

AVALIAUSKAS Juozas, mirė Rugs. mėn., Indiana Harbor, Ind.

AUČIATĖS BLOGAI?

KRAI PALENGVINSITE SAU JUO MODERNIŠKU, ŠVELNIU BUDU

Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos neveiklios — skauda galvą, nėra energijos, palengvinkite sau šiuo modernišku budu—kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skani vidurius šiuosuojanti kramtoma guma. Milijonai žmonių naudojasi FEEN-A-MINT. Pakramtykite FEEN-A-MINT einant gulti—sekantį rytą tikrai jausite palengvinimą kuris jausitės puikiai. Vsai šeimai kainuoja tik 70c

Skaityk ir Garsinkis

LIETUVIŲ NAUJIENOSE

Savaitinis žurnalas 24 pusl. Kaina metams 50c.

Lietuvių Naujienos
332 N. 6th Street
Philadelphia, Pa. (36)

MARGUTIS

Gauk "Margutį", komp. nagaičio leidžiamą muzikinį juokų žurnalą. Eina kartu į mėnesį. Kaina tik $2. Prisiųskit 10c ženklais, gausit vieną pamatymui.

"MARGUTIS"
So. Western Ave.
Chicago, Ill.

GRAUDA

...is pilnas musų parduodamų rėmų ir kitokių dalykai. Todel pirkite (fire-monus).

...LIS
...ka Real Estate
...a
HEnderson 6729

AMŽIAUS

...ų ar mažiau, mes ... Security pašalpos, ...s 65 metams. Mes ... užgimimo iki 60 ...lstijos įstatymais. ...dg, Cleveland, O. ...tit šį kuponą:

..... Age.....
.....
..... (13-2)

Gerb.

SPRAGILAS

GERB. SPRAGILAS APIE SVIETO MARNASTIS

arba:

Kokie Paiki tie Smertelni Žmoneliai.

Jau nuo pat gerb. Adomo ir Jievos laikų taip palikta kad ką žmogus gero turi tai tą nelaiko už gerą, ale nori vis ko kito, ir ji vilioja kiti dalykai kurių siekia iki nagus ar liežuvį nudega.

Musų pirmieji tėvai, gavę lengvą duoną, gyvenimą be darbo Rojuje, kur visada buvo šilta, nereikėjo nei andarokų siuti, nei kelnių lopyti, nei barzdos skustis, nenurimo ir nesidžiaugė tuo ką turi, ale norėjo patirt tą kas buvo uždrausta, ir ko sulaukė: Rojaus neteko, reikėjo pradėti rupintis mitalu ir aprangalu ir turėjo tą viską pasidaryti prakaitu kaktos savo.

Nuo to užstojo toks pat vargingas gyvenimas jų vaikams ir jų vaikų, vaikų, vaikų,

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

•

LIETUVAI Vaduoti Sąjunga praneša kad šį rudenį po Lietuvių didesnes kolonijas lankysi Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona kviesdamas Lietuvius išeivijoje nuoširdžiai dirbti už savo tėvynės Lietuvos visišką nepriklausomybę ir gelbėti nuo okupacijų ir nuo karo nukentėjusius savo vientaučius Lietuvoje.

Prezidentas Smetona yra kviečiamas ir Amerikoniškų organizacijų iš nekurių miestų kalbėti joms.

Jam patarė ir S. V. Prezidentas Roosevelt kreiptis į savo tautiečius, laisvai šioje šalyje gyvenančius, prašyti aukų, organizuoti juos Lietuvos gelbėjimo darbui.

Taigi, kolonijos kurios pageidaus surengti Lietuvos Prezidentui Smetonai prakalbas gali jau dabar kreiptis į Lietuvai Vaduoti Sąjungos valdybą, kurios antrašas yra: 2201 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

•

LENKAI ne tiek savo veikmingumu, nei reikšmingumu, kiek landumu visur prisiskverbia. Tiesa, jų landumas įvedė juos į bėdą iki to kad pražudė savo valstybę, kuomet perdaug ėmė pasitikėti Hitleriu ir jam lankstėsi. Tačiau Lenkai į bėdą patekę vėl gyvai juda, jieško plyšių išlysti, ir vėl prasispraudė į tarpą aliantų valstybių ir žygiuoja linkui savo valstybės atsteigimo. Jie surado kad praktiškiau bus nusilenkti Stalinui, kuriam pagalbą žada Anglija ir Amerika, negu Hitleriui, norint Lenkiją atsteigti. Jie tuoj padarė su Maskva sutartį, nors bolševikai lygiai taip naikino Lenkiją kaip ir naziai.

Lenkai palaiko savo vyriausybę Londone, Kanadoje organizuoja savo legijonus, ir išprašė Prez. Roosevelto pagalbos tiems legijonams!

Lenkai savo landumu, savo veiklumu vis daugiau laimės negu Lietuviai, kurie vietoje jieškoti savo tautai kelių į nepriklausomybės atsteigimą griebėsi tarp savęs peštis. Lietuvos oficialės įstaigos Amerikoje, vietoje rinkti aukas Lietuvai gelbėti, kaip seniau rinkdavo visokiems Lietuvos reikalams, gelbėjimo darbą pastumė į musų politikuojančių grupelių vadų rankas, ir šiądien pamatėm kur mes atsidurėm. Politinės grupės niekuo daugiau neatsižymėjo kaip tik tąsyne tarp savęs už musų išeivijos visuomenę; vietoje sudarymo vienos Lietuvai vaduoti vadovybės kožna politinė grupė tęsia savo seną savitarpinės neapikantos darbą, ir maloniausias jų užsiėmimas — katalikų ir socialistų — tėra suradimas keistesnių žodžių paneigti tą Lietuvių Tautos Vadą, kurio vadovybėje susispietę mes Amerikos Lietuviai butume jau pasiekę aukštą poziciją savo Tėvynės ir Valstybės gelbėjimo darbe.

•

AMERIKOS gyventojai tuo tarpu mažai dar tejaučia šio karo naštos sunkumą. Kurie jaučia karo pasekmes — tai tik jų gerąją pusę: daugybė darbininkų uždirba labai didelius pinigus, ir daugeliui jų bus jau paskutinė proga pinigų prisikrauti kad užtektų likusiai jų gyvenimo daliai.

Tačiau, šio karo ginklavimosi reikalų vedėjai pradeda skelbti kad Amerikos gyventojai pajus šio karo sunkumų naštą dar labiau negu jautė 1917-1918 metų karo bėgiu.

Pirmiausia, bus sumažinta gamyba, tokiu budu ir gavimas, ir tų dalykų kainos pakils, kaip tai automobilių, namams įvairių elektriškų ir kitokių padargų, geležinių reikmenų. Po to, bus apribota didumai ir skaičiai bei modeliai įvairių reikmenų kokios bus galima gauti pirkti 1,700,000 tų reikmenų parduotuvėse.

1917-1918 metų karo periodas buvo palyginamai trumpas. Dabar gi Amerika jau pora metų kaip ginkluojasi, ir numato kad ginklavimasis ir karas tęsis ir 1943 metais.

Kaslink reikmenų ir jų kainų, del to bus maža bėdos, nes žmonės pirks kaip ir pereitą karą, kada gerai uždirba ir pinigų turi. Tačiau bus pradėta jausti ir padidėjusių taksų našta. Be kainų pakilimo, beveik viską perkant reikės mokėti tam tikrus taksus, arba taksai bus priskaityti prie pardavimo kainos.

Greta to, žymiai padidinama taksų nuo ineigų ratos, taip kad 1942 metais kiekvienas pajus federalių taksų didumą.

Visuomenė turės prisidėti prie šalies reikalų finansavimo, nes jau pereitą mėnesį federalės valdžios skolos perviršijo $50,000,000,000. Tos skolos dar didinamos, nes Amerika negali pasilikti ginklavimesi ir pasiruošime kuomet ateis valanda išspręsti karo ir taikos klausimą su pasaulio taikos ardytojais.

Tą 50 bilijonų dolarių sumą išdalinus ant visų šalies gyventojų skolos išpuola po $376.97 kiekvienam vyrui, moteriai ir vaikui.

Amerikos žmonės, tačiau, negali zurzėti nei rugoti del kainų brangumo ir taksų didumo — laimingi esam kad galim ir kainas sumokėti ir taksus panešti, ir kartu turim užtikrinimą savo gyvasčiai.

•

•BRITŲ vyriausybė turi bėdų su savo komunistais. Parliamento nariai komunistai, nesulaukdami kada Anglija ir Amerika šoks gelbėti Rusiją nuo Hitlerio, rėkauja kad iš valdžios butų prašalinta visi asmenys kurie nėra "visu 100 nuošimčių už kooperavimą su Rusija". Churchill prikišo jiems tai kad jie nesilaiko savo šalies tvarkos, bet ima įsakymus iš svetimos valstybės.

•VOKIEČIAI visu įtempimu nori išnaikinti ištautinimu Prancuzus kurie išbėgo iš Lorraine provincijos į okupuotą Prancuziją. Jaunus vaikus išmėto po visas Vokietijos dalis — mergaites vienur, vaikus kitur, kad jie vieni nuo kitų atsiskirtų ir niekados nesusieitų.

MES PERSTATOM

Juozas J. Bačiunas

Šį rudenį prasideda nominacijos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomosios Tarybos narių. Laikas jau SLA. nariams pradėti rupintis parinkimu tinkamų kandidatų, ir mes šiuomi perstatom ir rekomenduojam **Juozą J. Bačiuną,** iš Sodus, Mich., Grand Rapids kuopos narį, **kandidatu į SLA. Iždininkus.**

Atėjo laikas pakeisti SLA. centro valdybą, atėjo laikas nusidirbusius, nusidėvėjusius, atbukusius sumanymais ir veikme centro valdybos narius pavaduoti naujais.

Niekas organizacijai nėra tiek kenksminga kiek perilgas įsisėdėjimas valdyboje tų pačių žmonių.

Ypatingai ilgai jau — net perilgai — SLA. centro valdyboje sėdi iždininkas, vienas iš svarbiausių organizacijos valdybos ąšių, ir todel SLA. nariai padarys naudingą žygį organizacijai parinkdami kitą, atsakantį, stiprų ir veiklų asmenį savo organizacijos iždininku.

Rimti Lietuviai SLA. nariai visose kuopose privalo stoti į aktyvį darbą už pastatymą į Susivienijimo iždininkus **Juozą J. Bačiuną.**

Pastaromis dienomis rytinėse valstijose įvykusiuose tautinių-sandariečių veikėjų pasitarimuose **Juozas J. Bačiunas liko užgirtas vienbalsiai kandidatu į SLA. iždininkus.** Tas jums, SLA. nariai, turi daug ką reikšti.

Ponas Bačiunas yra plačiai žinomas Lietuvių gyvenime šioje šalyje. Jis yra vienas iš dažniausių rėmėjų labdaringų, tautinių ir kulturinių darbų musų išeivijoje. Žmogus kuris iš savo biznio padaro pragyvenimą ir nereikalauja išnaudoti organizaciją, bet gali ir nori jai patarnauti, pasidarbuoti.

Žmogus kuris turi pakankamai laiko paaukoti savo organizacijai kurią jis brangina, ir kuris savo laiką neapkainuos dolariais iš SLA. iždo.

Toliau paminėsime apie kitus kandidatus į SLA. Pildomąją Tarybą.

KAI LIETUVIAI RUSUS MUŠĖ

ALGIRDAS IŠDEGINO MASKVĄ 600 METŲ ATGAL

Dabar, kai Vokiečiai įsiveržė į Rusų žemes ir užima vieną miesto po kito ir kai grąsina pačiai Sovietų sostinei Maskvai, įdomu priminti kad Lietuviai istoriškais laikais tratino to paties Kremliaus sienas ir Maskvą išdegino net keletą kartų. Tuos miestus kuriuos dabar Vokiečiai ima, anais laikais turėjo užkariavę Lietuviai Gedimino ir jo sunų, Algirdo ir Kęstučio laikais.

Įdomu patėmyti kad istorinėje apysakoje Alpis, kuri eina Dirvoje, dabartiniu laiku, ypač šiame numeryje, pasitaiko aprašymas tų Algirdo, Kęstučio ir kitų narsių Lietuvių žygių prieš Rusus, prieš Maskvą, 600 metų atgal.

Algirdas ir Kęstutis du kartu užpuolė ir išdegino Maskvą — tai buvo 1368 ir 1370 metais.

•SUV. VALSTIJOSE kalėjimuose kasdien vidutiniai sėdi po 123,857 kalinius.

PETRO VAIČIUNO EILĖS

Vienas po kito per lygę saulėtą
Žengia šešėliai, savin įsigužę. . .
Gaudžia krutinė dievų palytėta:
Laukia ji atbalsio — girdi tik dužį.

Slenka šešėlių šimtai, milijonai,
Slenka jie nykiai į šalį gludybės.
Atbalsio nėra — aplinkui vien monai . . .
Veriasi angos šaušios nebutybės. . .

Šmėklų į puotą skausme nevadinsiu!
Galvą prišliejęs į uolą budynėj,
Dainą gausmingą širdyj pribrandinsiu, —
Ras ji sau atbalsį... akmens gal krutinį.

TAVE PRISIMINUS

Žavumas rudens sugraudino man sielą,
Pabudino atmintį seną ir mielą! . . .
Jau tolinas saulė laukus išdabinus,
Man ašaros rieda, Tave prisiminus!. . .

Nors svetimas kraštas, jauki čia pastogė,
Gyvenimas naujas daug visko išmokė.
Širdies atviros palieki nepažinus,
Tik liudna ir ilgu, Tave prisiminus. . .

Kai vilnys liudnumo sieloje sudužta,
Puikiausios svajonės sutirpsta, pražusta...
Liuliuoja tada tik tamsa apkabinus.
Atgimstu iš naujo, Tave prisiminus. . .

Pro skausmo miglas matau ateitį mielą,
Sutelkus mintis raminu jautrią sielą,
Siunčiu savo širdį vilčia atgaivinus,
Tau, Tėviške, brangi! Tave prisiminus...

Kapsų Aguona.

IRVIS GEDAINIS

Kas Tu Esi, Lietuvi?

1. TAVO KRAŠTAS

(Tęsinys iš pereito numerio)

Ledų Kalnų Kelionė per Lietuvą

Tavo kraštas turtingas ir įvairus ne vien upėmis, upeliais, o taip pat ir ežerais. Atsimink kad ežerų ir ežerėlių Lietuvoje yra daugiau kaip 2000. Ir kur ežeras pasitaiko, tai vistiek lyg atsivertų kokia dangaus akis. Joje tylią dieną atsispindi debesys, dangaus erdvės, ant kalnelių pasistoję kaimai, vakare miškan tupti beskrendanti paukščiai. Ežerai neretai dar turtingesni žuvimi, pilni ančių ir šukaujančių narų. Kai kur vasarai įsitaiso baltos ilkaklės gulbės, pakrančiais braido baikščios gervės ir mėlsvi garniai.

Įdomu kad ežerų nėra Klaipėdos krašte ir kitose Lietuvos lygumose. Jie susimetę tarp Žemaitijos, Aukštaitijos ir Suduvijos aukštumų. Daugiausiai jų rytinėj Aukštaitijoj, kur jie tvysko ir žvilga, mažesni ir dideli, kaip iš saujos paberti žemčiugai. Užtat Klaipėdos kraštas ir lygus Žemaitijos vakarai turi visados mėlynuojančią ir niekados neužšąlančią Baltijos jurą. Klaipėdos kraštas turi ne tik jurą, o ir Kuršių mares, kurios lyg padvigubina jurą, arčiau pačian kraštan, lyg Nemuno pasitikt, ateina. Tai drauge marės ir Lietuvos pats didžiausias, visų gražiausias ir žuvingiausias ežeras. Ir kokios žuvies marėse nėra! Lašišos, tarkos, lydekos ir metriniai unguriai. Pavasarį čia ilsis gulbės ir visos Europos šiaurės margaplunksnės antys. Tukstančiais, tukstančiais! Kartais, rodos, laivams bus sunku praplaukti tarp gulbių ir ančių.

Klaipėdos kraštas turi ir kuo kitu pasididžiuot. Ar rasi Lietuvoj kur kitą Neringą? Išviso, ar rasi Europoj kur kitą žemės juostą, taip dailiai, lengvai lenktu lanku nugulusią tarp dviejų didelių vandenų? Tiesa, netolimoj kaimynystėj į vakarus yra Frische Nehrung, senoji Prusų Neringa, bet ar prilygs ji Kuršių Neringai savo smėlio kopomis ar panašiais miškais kaip ties Juodkrante ir Nida? Anglai, Švedai, Norvegai, keliavę aplink pasaulį, buvę Afrikoj, Azijoj ir Amerikoj, sako kad nematė tokio gamtos stebuklo kaip Kuršių Neringa. Tai lyg kokia dangaus dovana Lietuvai už tai kad ji turi juros kranto tik 90 kilometrų. Neringoj iš visos vidurinės ir šiaurinės Europos daugiausia dienų per metus šviečia saulė, ten, jau šiaip savo oru sveikoj, visoj Lietuvoj gryniausias ir sveikiausias oras. O ar negražu iš Neringos kopų viršunių, neretai didingomis piramidėmis susiklosčiusių, žiurėti per žemų pušaičių didelėmis bangomis vilniuojančią žalią jurą, kaip toliau, mėlynoje juroje išplaukia ir atplaukia Klaipėdon viso pasaulio visokio dydžio laivai? Žvilgterėjus gi kiton pusėn matai, kaip Nidos, Preilos ir Pervelkos žvejų buriniai laivai, su įmantriai išpiaustytais mediniais vimpeliais, raižo Kuršių marių gelsvą vandenį, Nemuno atneštą, iš visos Lietuvos surinktą.

Iš tiesų, tu turi daug kuo pasidžiaugti ir pasigrožėti savo krašte.

Tik tavo kraštas ne visais amžiais taip atrodė, kaip dabar. Mokslininkai sako kad jis buvo tris kartus apdengtas ledynu ir kad paskutinį kartą ledai Lietuvoj ištirpę tik prieš 15,000 metų. Vietomis ledo buta 1000—2000 metrų storio. O daiktais jis nežymiai slinko ištisais aukštais kalnais. Nesumatomi, sketeromis pasišiausę ledynai labai pamažu slinko iš Skandinavijos ir Suomijos kalnų per ledu pavirtusią Baltijos jurą vidurinės ir pietų rytinės Europos link. Beslinkdami ledai daiktais išplėšė milžiniškus slėnius, kuriais dabar teka musų upės, daiktais išrausė duobes, kur dabar susipylę musų ežerai, o daiktais suvertė žemių ir sumaltų akmenų kalnus. Žemės ir akmenys buvo suvilkti iš Skandinavijos kraštų ir Suomijos. Ten ledams pagaliau nutirpus, liko tik pliki, nutekinti kalnai ir kaip išsluoti slėniai. Musų dabartinės dirvos daugumoj susidaro iš Skandinavijos laukų atneštų žemių. Tų žemių sluoksnis visur Lietuvoj storas, šiaurės Europoj derlingiausias. Gerai trėšiamas ir daugiau dirbamas galėtų duoti kita tiek derliaus.

Dar anksčiau, prieš ledynų laikotarpius, kur dabar Lietuvos banguoti ir lygumomis ramųs laukai, buta juros dugno. Tai rodo gipso ir kalkakmenio klodai šiaurės Lietuvoj, nuo Mažeikių iki Biržų, ir kreidos į pietus nuo Kauno. Po tais klodais turi buti druskos, nes kai kur panemuniais, apie Birštoną ir Druskininkus, iš šaltinių viršun prasimuša surus vanduo. Dar giliau gali buti geležies, Švedų geologų ir kalnų inžinierių žiniomis turi buti naftos ir kitokių žemės turtų. Jų surasti ir prisikasti reikia didelių lėšų, bet prisikasim kada.

Tavo rankų darbas taip pat keitė tavo krašto veidą. Ledams nutirpus visas kraštas po truputį apaugo miškais. Jame įsiveisė visokiausių žvėrių ir paukščių. Bet ir tu čia prieš kokį 12,000 metų atsiradai ir be medžioklės ir žvejybos ėmei laikui bėgant kirsti miškus ir ruošti javams dirvą. Vis daugiau nukariaujant miškus, vis labiau mažėjo ežerai, džiuvo balos ir seko upės. Užtat daugėjo žmonių pradėjo atsirasti kaimai ir miestai.

Tik per paskutinį šimtą metų tavo kraštas nemažai pasikeitė. Jame atsirado geležinkelių linijos, dideli tiltai per upes, tiesųs plentai, telegrafo ir telefono linijos. Visa tai keitė krašto vaizdą, bet drauge ir rodė kad tu vis daugiau pasidarai savo žemės šeimininkas. Tau užleido vietą tauras ir lokys, dar nesenai čia gyvenę; prieš tave traukiasi elnias, vilkas, lapė ir barsukas. Tavo gyvenimas darosi lengvesnis, patogesnis ir kulturingesnis. Tu jau neretai vieton arkliais pakinkytų ratų važiuoji daug spartesniu automobiliu, laukus jau kai kur pradedi arti traktorium, javus kuli, vėtai ir mali garu, žibalinę šviesą pakeiti elektra. Neilgai trukus, nėr abejonės, kulsi ir malsi, kaip Norvegas ar Švedas, elektra, ir po kokių dvejų dešimčių metų važinėsi ne automobiliu ar autobusu dulkėtais keliais, o skrisi padangėje greitu lėktuvu. Ten aukščiau pakilus tavo kraštas tau atrodys dar gražesnis, tavo namai bus tau dar meilesni. Tu nieku nenorėsi jo pakeisti, tik dar daugiau dirbsi ir stengsies kad tavo laukai vis daugiau duotų, ukiai vis grožėtų ir tu pats ir tavo vaikai vis geriau gyventų.

Seka: TU PATS

•ŠIAURINĖS Amerikos kontinentas apima 8,300,000 ketvirtainių mylių, biskį daugiau negu Pietų Amerika, bet tik pusę tiek kiek Azija.

•MIRIMŲ Suv. Valstijose 1939 metais išpuolė po 10.6 nuo 1000 gyventojų, kas buvo žemiausia mirimų rata šios šalies istorijoje.

MARGUČIO DAINOS

Pasiskubinkit įsigyti šią mažą, kišeninę "MARGUČIO"-VANAGAIČIO dainų knygelę — tai yra trečia Dainų knygelė, naujausių, gražių dainų rinkinis, nekurios jų su gaidomis. Iš šios knygelės galėsit išmokti pasidainuoti sau visas mėgiamiausias Vanagaičio dainas, kurių gaidas mokat, o žodžių pilnai nežinot. Apie 40 dainų —

KAINA TIK 25c.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

ALPIS

KĘSTUČIO IŠLAISVINTOJAS

(ISTORINĖ APYSAKA)

• • •

K. S. Karpius.

(Tęsinys iš pereito nr.)

Penktą dieną, sutemus naktį, ėmė vedliai marčią martuoti, į kolionę rengti. Kai visi iki tol linksmi buvo, dabar nuliudo, užvis labiau jaunosios gentys ir namiškiai, apraudodami jog išleidžia ją į svetimus namus, į svetimus žmones. Jos gentys sėdo ant žirgų, sekė, lydėjo Varytę į jos naujus namus, o namie likusieji tęsė graudžias išleistuvių dainas.

Jaunojo vyrai iš savo pusės skatino marčią kuogreičiau ruoštis į jaunojo namus keliauti. Jos gentys trukdė, neleido. Pirmiausia, žodžiais ir dainelėmis už jos išvežimą varžėsi, paskiau, parodymui jos pagrobimo iš namų, juokais ėmė kardais mosikuoti ir ją vestis, nuo savųjų trukdymo ginti, iki abi pusės susigrumė, susivaržė, vienok be jokių užsigavimų tą merginos nuotakos išvežimą atliko, nors patys Alpio vyrai savo įkaitime kovos lauke geresnio mušio nebutų parodę kaip dabar, jaunąją nuo jos namiškių plėšdami.

Taip kovodami, vedliai išvedė Varytę laukan ir pasodino į ratus, su buriu jaunų jos draugių, ir išvežė ilgon kelionėn, į jaunojo pilį. Lydėjo buris jaunų jos apielinkės vyrų ir buris Alpio palydovų, kurie visi krykštavo, dainavo.

Pora dienų vėliau, pavakariop jaunojo namiškiai išgirdę vedlių klegėsį ir dainas, išėjo su žiburiu ir midaus kaušu nešini už pilies vartų pasitikti. Privažiavus prie vartų, pilies šeimininkas apėjo su žiburiu ratus tris kartus apžiurėjimui ar nesugedę ratai ir ar įvažiuos laimingai į kiemą: tą darė atsargai kad paskui vedliai ir palydovai nesakytų: kieme mus nelaimė patiko.... Tada davė Varytei, ratuose sėdinčiai, atsigerti midaus, rodydamas kad tame kieme yra žmonės geros širdies. Paskui, iškėlęs ir duodamas jai degylą sakė: "Šitai ugnelė šventa; neraudok, martele, saugosi tą ugnelę ir pas mus, taip kaip saugojai savo tėviškėje".

Keliavežys pravežęs pro trobos angą marčią pats nušoko nuo ratų ir įsmukęs į trobą, pašoko ant kaladės, rankšluosčiais padengtos, rodydamas jog negirtas yra; jis ant kaladės viena koja stovėjo, už ką nuo marčios už gerą kelionę rankšluostį gavo.

Įvedus marčią į trobą, keliavedys nulipo nuo kaladės, o marti jam skersai pečių abrusą antrišo.

Sėdus marčiai ant suolo, midum ją vaišino, o mergaitės nuliudusios jos kasas šukuodamos dainavo.

Tuo tarpu trobos asloje padėjo kniupstį minkytuvą, ant jo viršaus pagalvę, ant kurios pasodino Varytę, uždegė vaško žvakę ir visi sėdinčią jaunąją apstojo. Dainą baigus, Alpio motina per mažą žiedą perkišo kuokštą Varytės plaukų, ir šeimininkas žvake juos padegė. Tą darė prie dešinės ir kairės ausies, ant kaktos ir pakaušyje. Paskui motina pastatė midaus kaušą ir duonos riekę jaunosios sterblėje, ir tada visi pradėjo aplink jaunąją ratu eiti, ją apdovanoti.

Jaunasis, pagėręs midaus, piršlio užgeriamas, sėdosi už stalo garbingoje vietoje, tuo tarpu jaunąją apvedė aplink ugnį tris kartus. Keliavežys pastatė kedę prieš ugnį, ant kurios pasodinę Varytę namiškiai numazgojo jai kojas, o tuo vandeniu apšlakstė visą namą ir žmones, ir tvartuose galvijus, trobesius ir jaunavedžių lovą. Paskui užrišę jaunajai akis, davė medaus paskonėti, ir senasis šeimininkas tarė:

— Smalsumas ir pletkai yra visų didžiausia yda visų moterų, todel viskam tam tu buk užsimerkus kas tau nepridera, ir žodžiais maloniais, kaip medum saldžiais, turi visados kalbėti; didžiausias pasisekimas kiekvienos žmonos yra saugoti namų ugnį ir užlaikyti savo padorumą.

Toliau, vedžiojo ją, užrištom akim, į kiekvienas duris, kurias ji turėjo spyrimu atidaryti. Pagaliau žynys bėrė jai ant galvos grudus, ir atvedė į trobą atgal, jai buvo atrišta akys ir ji pasodintą užstalėje. Žynys čia užgėrė jaunuosius, o paskui pripylęs pilną taurę midaus metė ją po kojų jaunajai, tardamas:

— Toks yra galas nedoros meilės!

Alpis taurę kojom sumindė.

Antgalo jaunajai nusegė vainiką ir nukirpo kasas, galvą aprutuliavo nuometu, o vainiką ant nuometo jai reikėjo dėvėti iki pagimdys pirmą kudikį.

XV.

ALPIO SUNUS

SEKANTĮ vėlyvą pavasarį po vestuvių — kai Gaižuvos šlaituose garsiai gegutės kukavo — Varytė jau supo savo pirmagimį, Alpio įpėdinį, jo busintį karuose pavaduotoją. Ji tokia linksma, pasitenkinus, dainuoja-ubuoja kai kudikis pravirksta, norėdama praskaidrinti jį, nes kai vaikas šypsosi ji jame mato atvaiždą savo narsaus vyro. Jam daineles niuniuodama, įsivaizdavo koks jis bus narsus Lietuvos karo vyras, tėvynės gynėjas, Gaižuvos globotojas. Koks jo likimas, ką dievai jo gyvenimui turi skyrę ji visai nesirupino — ji tik geidė vieno, kad jis narsus butų.

Alpis pasijuto sustiprėjęs, padidėjęs, ir stovėdamas savo naujos pilies aukštame kuore, dairydamasis prieš saulę, po plačias Gaižuvos apielinkes žvalgydamasis, jautėsi toks galingas kad rodos dangaus skliautus savo pečiais parėmęs laiko.

Dabar jis turi įpėdinį, sunų kuris liks jo žygių, darbų ir kovų vykdytojas, kad Lietuviai gentkartė po gentkartės gyvuotų, savo tautos gyvavimą tęstų.

Trejetą metų Alpis ir Varytė ramiai Gaižuvoje gyveno ir savo sunų augino. Sunui vardė davė Zubrys. Kas mėnesį, kas metą vaikutis augo stipresnis, didesnis, ir tėvai labiau ir labiau jį pamilo.

Bet toks buvo jų likimas kad be karo negalima gyventi, taigi tais metais kai vakarų kaimynai kryžiuočiai jų nepuldinėjo, arba Lietuviai patys nežygiavo į ordino žemes Vokiečiams atkerštą nešdami, didieji Lietuvos valdovai — Algirdas ir Kęstutis — suvedinėjo savo sąskaitas su pietų ir rytų kaimynais — Lenkais ir Rusais — ir Alpiui vis prisiėjo buti tų žygių dalyviu.

1368 metais Kęstutis ir Algirdas turėjo net du karu, vieną su Rusais, kitą su Lenkais, ir abiejuose dalyvavo Vytautas, suaugantis į vyrą vaikinas, ir Alpis, patyręs bet dar jaunas kariautojas.

Algirdas jau iš anksčiau vedė karus už įsigalėjimą Rytuose, su Maskvos kniaziais. Pats Rusų žemėse įtakos ir paramos gavo susigiminiuodamas su Maskvos priešais, Tvero kniaziais, vesdamas sau už žmoną Tvero kunigaikštytę, Julijoną. Jis buvo užvaldęs Smolenską, kurį norėjo pasiveržti Maskva; Rževą, Brianską, Černigovą, Sieversko Naugardą, Didyjį Naugardą ir eilę kitų Rusų pilių.

Mirus Maskvos kniaziui Ivanui, prasidėjo varžytinė del Maskvos sosto, nes Ivanas paliko mažametį sunų, Dimitrą. Totorių khanas, kuris buvo pamušęs Rusijos žemes ir nuo kurio priklausė didžiojo Maskvos kniaziaus skyrimas, dabar sostą pavedė jaunojo Dimitro konkurentui, kitam Dimitrui, Konstantino sunui, Suzdalo kniazių šakos kandidatui. Dimitras Konstantinovičius artėjo su Lietuva ir joje jieškojo paramos savo įsigalėjimui. Tas davė Algirdui padidinti savo veiksmus Rusijos pietuose. Algirdas, savo dideliuose karo žygiuose, slinkdamas Desnos ir Dniepro upių tekmėmis, susitiko su Totoriais, kuriuos nugalėjęs ties Melynaisiais Vandenimis, gavo Podolę ir laisvą kelią į Juodąją jurą. Tuo pačiu metu Algirdas pertvarkė Kijevo santikius su Lietuva ir, pašalinęs anksčiau buvusį kniazių Teodorą, paskyrė Kijevą valdyti savo sunų Vdalimirą. Šitie kelių metų laimėjimai padidino Lietuvos svorį ir viliojo prie dar didesnų žygių, kurie turėjo pakirsti Maskvos galybę. Tam tikslui Algirdas dėjosi su Tvero kniaziais prieš Maskvą.

Laikui bėgant Maskvos padėtis kiek pasikeitė: ištikęs Totorių ordoje perversmas pastatė naują chaną, Muratą, kuris Maskvos sostą pripažino jaunamečiui Ivano sunui, Dimitrui. Konstantino sunus Dimitras kurį laiką varžęsis del Maskvos sosto, galiaus susitaikė su Dimitru Ivanoviču ir atidavė jam Maskvą valdyti.

Taip netikėtai sustiprėjus Dimitro padėtis pasidarė nejauki Algirdui ir ypač Tvero kniaziui Mikalojui, Algirdienės broliui, kuris vis dar turėjo viltį Maskvą užvaldyti. Todel Mikalojus atbėgęs į Lietuvą, prašė Algirdo paramos prieš Maskvos kniazių.

1368 metais Lietuva pasijudino į didį žygį prieš Maskvą. Tame žygyje dalyvavo Algirdas, Kęstutis, Vytautas ir Alpis su daugybe kitų Lietuvos kunigų ir didelėmis jiegomis.

Lietuviai drauge su Smolenskiečiais ir Tveriečiais smarkiai sumušė besipriešinančią Maskvos kariuomenę ir apsupo pačią Maskvą, kurios tvirtoje pilyje Kremliuje sėdėjo Dimitras. Algirdas stipriai pasibeldė į savo didžiausio konkurento pilies vartus, Maskvą sudeginęs ir apielinkes nuteriojęs, po trijų dienų gryžo. Dimitras, taip įgąsdintas, turėjo atsisakyti kištis į Tvero kniazių reikalus.

* * *

Tos pačios Lietuvių ir jų talkininkų jiegos, Kęstučio vadovaujamos, nužygiavo į pagalbą Algirdo ir Kęstučio broliui kunigaikščiui Liubartui prieš Lenkus. Liubartas valdė pietų Rusijos žemėse, kur Lenkų karalius Kazimieras, naudodamasis pirmesnių kelių metų Lietuvių karais su kryžiuočiais, buvo užpuolęs ir paėmęs iš Liubarto dalį Volynijos žemių su Vladimiro miestu.

(Bus daugiau)

RUSIJOS carai išleido įsakymą visiems vyrams nuo 16 iki 50 metų amžiaus stoti kariškam apmokymui. Bolševikai nori sudaryti didžiausią pasaulyje armiją iš 25 milijonų vyrų. Bet kuo ją dengs, kuo maitins, kada visus vyrus atitrauks nuo produktyvio darbo?

Rusijos nelaimės akivaizdoje, Stalinas privertė bolševikų valdomos Mohametonų dalies galvą atsišaukti į visą Mohometonų pasaulį, "sukilti vardan Islamo" prieš fašizmą....

Tuos kuriuos korė, naikino, smaugė, dabar šaukia, jų tikėjimo vardan, eiti gelbėt Stalino kailį.

•SUV. VALSTIJOSE randasi apie 57,900 vaistinių, kurios 1940 metais bendrų pajamų turėjo apie $1,562,438,000.

Inaugurating the drive of the nation's retail merchants to push the sale of defense bonds, Mrs. Roosevelt purchased a bond from Donald M. Nelson, executive director of supply priorities and allocations board. Left to right, Donald M. Nelson; Mrs. Roosevelt; Maj. Benjamin Namm, chairman, treasury retailers advisory committee.

Inauguruojama vajus visoje šalyje pardavinėti šalies gynimo bondsus ir stampus po biznio įstaigas, poni Roosevelt perka bondsą iš Donald M. Nelson, reikmenų pirmenybių ir skirstymo tarybos direktoriaus. Kairėje Nelson, viduryje p. Roosevelt; dešinėje Namm.

NAMŲ DAKTARAS

Tiktai $1.00

Trumpi, aiškųs apibudinimai kelių šimtų kasdieninių ir sunkių ligų ir nesveikumų kokie žmogų paliečia, nuo paprasto gerklės skaudėjimo iki sifilio, vėžio ir kitų ligų. Visos ligos knygos pabaigoje sužymėtos alfabetiškai, lengva rasti. Knyga 174 psl.

Iki dar jų turim, po $1.00 (persiuntimui į kitą miestą reikia pridėti 10c.)

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Jau galit užsisakyti šią įdomią apysaką, knygą Alpis

Kaina tik $1.00

(Butinai pridėkit 15c pašto ženklais po 3c knygos persiuntimui)

PRENUMERATORIŲ VARDAI TILPS KNYGOJE

Vardai visų tų ALPIO prenumeratorių, kurie DABAR prisiųs savo $1.00 (ir 15c stampomis) tilps knygoje, ir jie visi gaus knygą už šią žemą kainą. **Knyga bus apie 350 puslapių ir po išspausdinimo parsiduos po $1.50 arba ir $2.00.** Taigi, skubėkit užsisakyti sau ir savo brangiems draugams ALPĮ šiądien!

SKUBĖKIT UŽSISAKYTI SAU 'ALPĮ'

ALPIS, Kęstučio Išlaisvintojas, paremta istoriškais faktais iš laikų garsių Didžiųjų Lietuvos Kunigaikščių Algirdo ir Kęstučio. Bet apysaka baigsis su Epilogu, kuris apima Vytauto Didžiojo pergalę ant Kryžiuočių — 1410 metais po Žalgiriu — tame atkeršto mušyje dalyvauja jau Alpio sunus, kuris, sekdamas tėvo pėdomis, prisideda prie Lietuvių didžiojo atsikeršinimo kryžiuočiams, kurie taip ilgai Lietuvius kankino.

KAIP SIŲSTI PINIGUS. Įdėkit į laišką $1.00 popierinį ir 15c pašto ženklais, įrašykit savo pilną vardą ir adresą, kad galėtume atspausdinti knygoje ir kad žinotume kur knygą pasiųsti, parašykit kad tą dolarį skiriat už knygą ALPIS, ir tuoj pasiųskit Dirvos voku. Galit siųsti ir kartu su Dirvos prenumeratos mokestimi, bet pažymėkit kad pridedat mokestį ir už knygą ALPIS.

DIRVA

6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

NAUJI DIRVOS SKAITYTOJAI

Po pereito pavasario vajaus, šios vasaros bėgiu dar užsirašė Dirvą sekanti keli desėtkai naujų skaitytojų, už ką jiems priklauso širdingas ačiu. Jie visi stojo į eilę Dirvos artojų.

J. Jankevičius, Cleveland, O.
M. Mačiokas, Cleveland.
A. Ročka, Cleveland.
George Žalneraitis, Cleveland.
Mary Garson, Cleveland.
C. J. Selickas, Cleveland.
Anna Timkens, Cleveland.
Mary Butkus, Cleveland.
Stan. Milesky, Cleveland.
Justin Balchunas, Cleveland.
Eva Stakniunas, Cleveland.
Paul Maksimavičius, Cleveland.
Paul Armul, Cleveland.
Victor Zagorskis, Cleveland.
Louis Mečert, Cleveland.
Mrs. George Morris, Aliquippa, Pa.
Wm. Meškauskas, Corry, Pa.
J. Zalesky, Hartford, Conn.
W. B. Prank, Yakima, Wash.
Jos. Petriks, Chicago, Ill.
Jonas Zinkevičius, Grand Rapids, Mic.
J. Kripas, Ann Arbor, Mich.
J. Tamošiunas, Detroit, Mich.
J. Laukionis, Detroit, Mich.
Mary Gelgauda, Waterbury, Conn.
Julius Viečius, West Cheshire, Conn.
Mrs. Wm. Shaulis, Frankfort, N. Y.
Chas. Sigel, Pittsburgh, Pa.
Mike Latonis, Wellsburg, West Va.
Carl Lucanski, Warren, Ohio.
Capt. John J. Kamesis, Fort Knox, Ky.
Ant. Uždavinis, Utica, N. Y.
V. Sorys, Girardville, Pa.
Jos. Yellens, Buffalo, N. Y.
Kristopas Zemaitis, Philadelphia, Pa.
Mike Borlie, Portage, Pa.
Jonas Latkus, S. Boston, Mass.
Mrs. Frank Rautes, Philadelphia, Pa.
J. Jokantas, Brooklyn, N. Y.
Peter Miller, Newark, N. J.
Ant. Bačionis, Baltimore, Md.
Peter Spurgis, Branch, Mich.
Mrs. Geo. Zizunas, Thomas, W. Va.
Anna Dale, Waukegan, Ill.
J. Saskunas, Pittsburg, Pa.
L. Hapkens, Harrisburg, Pa.
P. Stuka, Buffalo, N. Y.
Ant. Daunis, Detroit, Mich.
J. Zalesky, Herdford, Ariz.
F. Nemeksh, Chicago, Ill.
Petras Malkus, St. Paul, Minn.

Pradedant Dirvos rudeninį naujų skaitytojų vajų kviečiame visus į talką, kalbinkit savo draugus tapti Dirvos skaitytojais.

Prenumeratą, $1 arba $2, siųskit laiške, pridėdami aiškų naujo skaitytojo vardą ir adresą. Siųskit sekančiai:

DIRVA
6820 Superior ave.
Cleveland, Ohio.

UŽSISAKO ALPĮ

Jau pradeda ateiti prenumeratos už istorinę apysaką ALPIS.

Patys pirmutiniai prisiuntė po $1.15 Detroitiečiai. Pirmutinis buvo

A. J. Kudzius, Detroit, Mich.

Po jo sekė:

A. Urban, Detroit, Mich.
Pet. Gudelis, Rochester, N. Y.
Barbora Stepalavičienė, Sykesville, Pa.
Martin Motejunas, Cleveland.
Vincas Markelionis, iš DuBois, Pa.
J. Glinskis, Chicago, Ill.

Knyga bus virš 300 pusl. didumo. Plačiau skaitykite šiame pusl. telpančiame skelbime.

ALPĮ galit užrašyti dovanų savo draugams ar giminėms, savo mieste ir kitur, kurie Dirvos neskaito ir neturėjo progos tą apysaką skaityti nuo pradžios.

VIETINĖS ŽINIOS

Saukevičių 25 Metų Sukaktuvės

Plačiai žinomas katalikų ir tautos reikalais veikėjas Clevelande, Florijonas Saukevičius su savo žmona Rugs, 27 d. minėjo savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktuves. Gražus pokilis, kuriame dalyvavo apie 300 svečių, jų giminių ir draugų, atsibuvo Lietuvių salėje, kurios reikalams p. Saukevičius labai daug dirbo ir dabar dirba.

Pokilyje atvyko ir p. Saukevičienės tėvai iš DuBois, Pa., ir kiti giminės.

Linkėjimų kalbas sakė: Jonas T. DeRighter, kuris ir vadovavo kalbų programą; John L. Mihelich, K. S. Karpius, P. P. Muliolis, Ona Mihelichienė, kuri buvo pirmutinė pamergė jų vestuvėse, ir pagaliau pats Saukevičius. Poni Saukevičienė padėkojo svečiams už atsilankymą.

Pokilio rengėjai, jų šeimos nariai, celebrantus apdovanojo 25-kiais sidabriniais dolariais ir kitomis dovanomis.

Saukevičiai išaugino gražią Lietuviškai susipratusią šeimyną, ir pasiryžę dar toliau darbuotis Lietuvių tarpe, nes dar yra pačiame stipriam savo amžiuje. Rep.

SUDEGĖ DIRBTUVĖ

Antradienį sudegė National Bronze dirbtuvė, pietrytinėje miesto dalyje. Apie 1,100 darbininkų liko be darbo. Dalis jų pradės dirbti kitą savaitę nesudegusiose dalyse. Nuostolių padaryta už apie tris milijonus dolarių. Ten dirba kariškas reikmenis.

•**LAMSON ant Sesssions Co.** dviejose dirbtuvėse Clevelande 1,000 darbininkų pakelta mokesties po 10 nuošimčių.

•**NEKURIOSE dirbtuvėse** Clevelande paleista darbininkų, del to kad jos nedirba kariškas reikmenis, o negali gauti žaliavų tiems išdirbiniams kuriuos iki šiol gamino. Tie darbininkai bus paimti atgal kai dirbtuvės pradės dirbti karo reikmenis.

Duok žmogui šviesą — jis pats atras sau kelią — kas platina Dirvą — tas platina apšvietą.

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS

SUPERIOR-RUSSELL INN
6824 Superior Ave.
Cafe & Restaurant
LIQUOR WINE BEER
Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiuojanti Lietuviai.
Helen Urbšaitis Helen Dunbar
Savininkės

STONIS TAVERN
LIETUVIŠKA UŽEIGA
"Kur alus skanesnis".
"Arielkelė šiltesnė"
584 Eucild Avenue
WICKLIFFE, OHIO
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI
Kazys Stonis, Savininkas.

PYTHIAS CAFE
LIETUVIŠKA UŽEIGA
231 EAST 156 STREET
(Netoli Euclid Beach Parko)
ALUS — DEGTINĖ
UŽKANDŽIAI
ŠOKIAI IR GERA MUZIKA
Penktadienio ir šeštadienio vakarais
J. Verbyla ir A. Čiutelė savininkai.

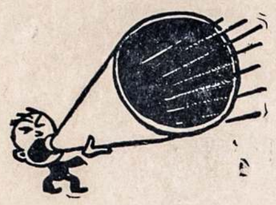

Skelbiame

Dirvos 25 metų Sukakties paminėjimo

KONCERTAS

Su dviem smagiais Programais

PROGRAMĄ IŠPILDYS JONAS S. URBONAS IR KITI MARGUTIEČIAI iš Chicagos

Su Dainomis, Muzika' Juokais ir 'Floor Show'

Jonas S. Urbonas

Sekm. Spalių-Oct. 19

Lietuvių Salėje

Programo pradžia **lygiai 6:00** val. vakare.
Šokiai prasidės 8:30 val.

CHICAGOS ARTISTAI
išpildys puikų, smagų, įspudingą

Floor Show

su šokiais ir muzika iš ano Linksmo Pasaulio—Pietų Amerikos — kur Jonas S. Urbonas važinėjo, dainavo ir išmokęs jų šokius parodys ir mums! Tai tikrai naujenybė Clevelande!

• **Šis programas bus vėliau vakare** •

Clevelandiečių grupė, vadovystėje juokdario Petro Luizos išpildys —

"KAS ATSITIKO KAI HITLERIS JONINIŲ NAKTĮ ATĖJO Į LIETUVĄ PAPARČIO ŽIEDO JIEŠKOTI IR RADO STALINĄ"

ĮŽANGA 50c IR 75c• ŠOKIAMS 25c **ALBERT NEMANIS ORKESTRAS**

Kurie išanksto pirks tikietus, gaus: 50c už 40c 75c — už 60c. Dirvos Administracijoje.

REIKALE GERIAUSIO PIENO IR PIENO PRODUKTŲ
Kreipkitės
OLD MEADOW DAIRY
1657 Crawford Road
Wholesale or Retail delivery.
GArfield 9153.

DIXIE BEDDING Mfg. Co.
"Iš dirbtuvės į Jusų Namus"
Atsakantis Taisymo Darbas
Matrasai, Box Springs, Pagalvės, Patalai. Senus matrasus perdirbam naujai. (49)
VALOM PATIESALUS.
6631 St. Clair Ave.
HEnderson 1198.

NAUDOTI TIRES 1$
ir aukščiau.
Tires Batteries
Vulcanizing Acessories
Visoks automobilitams patarnavimas.
Kainos prieinamos.
FREDDY'S Tire Shop
6907 St. Clair Ave.
HE. 8077 (35)

VISOKIOS GĖLĖS
CROSS' CORNER
Richard L. Cross, Prop.
Išlaukėje aukštų nuomų distrikto.
Klauskit kainų Buketams, Kašėms ir Vainikams
Corsages: 50c ir aukš.
Hough Ave. prie E. 89th St.
Telefonas dieną. arba naktį CEdar 1547 (49)

TONCHIA PHARMACY
Prescription Chemist
Lietuviai, naudokites mano receptais ir vaistais. Geras patarnavimas registruoto vaistininko, žemom kainom. (52)
1117 E. 79th Street
Pristatom vaistus į namus.

MOKYKITES ANGLIŠKOS KALBOS

DYKAI KLESOS ANGLIŠKOS KALBOS DIENOMIS, SUAUGUSIEMS

Suaugusiems labiau reikiant Angliškos kalbos, Clevelando mokyklų Board of Education ir toliau tęs dienines pamokas suaugusiems, Norwood Branch miesto knygyne, 6405 Superior ave. Pamokos bus pirmadienį, antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 1:00 iki 3:00 po pietų. Užsiregistruoti galit paminėtomis dienomis ir laiku.

Pamokos pirmadienį ir trečiadienį pradiniams, kurie dar tik mokinasi Angliškai. Greitu laiku jųs pramoksit skaityt.

Antradieniais ir ketvirtadieniais pamokos tiems kurie jau susikalba, bet nori pagerint savo kalbą ir daugiau ją suprasti. Tos pamokos popiečiais tinka tiems kurie dirba naktimis.

Jeigu kurie negali naudotis tomis valandomis, kreipkitės į Mrs. McCarthy, į Norwood Library, 6405 Superior ave., susitarimui kitokiam laikui.

Mrs. McCarthy laukia jusų atsilankant ir nori matyti savo senus draugus ateinant mokytis Angliškai.

Perkraustom iš visur į visur
SHERMAN MOVING CO.
MOVING and STORAGE
Perkraustymas vietinis ir ir į kitus miestus.
1707 Crawford Road
Cleveland. Telef. CEdar 4252

GLEN'S DELICATESSEN
GROCERIES
CANDIES — ICE CREAM
LUNCH MEATS
TOBACCO and CIGARETTES
•
Čia gaunama 'Dirva'
Ketvirtadienio vakare. (46)
7038 Wade Park Ave.

Pradeda Kovą su Dantų Gedimu

Clevelandas pataps visos šalies centras kovai su dantų gedimu, nuo ko civilizuotas žmogus tankiai kenčia.

Kova bus vedama trijomis linkmėmis. Bus tyrinėjama gedimo priežastys, jieškoma sulaikymo budai, ir žmonės mokinami vengti dantų gedimo.

Programas bus vadovybėje Cleveland Dental Society, kuri turi virš 800 dentistų narių, su jų kooperacija.

LOEW'S STATE

'Hold Back the Dawn'

Kas nors naujo meilavimesi, net šiam garsiam artistui Charles Boyer, naujoje Paramount's filmoje, "Hold Back the Dawn", kuri pradedama rodyti Loew's State Theatre, penktadienį, su Boyer, Olivia deHaviland ir Paulette Goddard vadovaujamose rolėse.

Šiame veikale patogusis Boyer vaidina Europos atkaklaus padaužos rolę, kurio interesas link moterų yra tik toks kokio didumo katra turi pinigų maišą. Kadangi Europos turtuolių lankymo vietos užsidariusios, gal but ant visados, jis kreipiasi į Ameriką savo darbui varyti, bet patiria kad durys į Suv. Valstijas jam uždarytos kvotos nustatymu.

Jis apsiveda nepatyrusią Amerikietę, kad jos vardu galėtų įvažiuoti į šią šalį, bet ją pastumia ir vėl susideda su savo pirmesne šokike.

Tas veikalas apima įvairius nuotikius ir daug kitų žymių artistų.

HIPPODROME

"The Little Foxes"

Bette Davis gavo gal but žymiausią rolę kokią iki šiol vaidino, Samuel Goldwyn's veikale "The Little Foxes", kuris atskleidžia ypatingą žmonių gyvenimo dramą. Ši filma pradedama rodyti Hippodrome Theatre šeštadienį, Spalių 4.

Žiauri, kitus valdyti užsidegus moteris prisimeta ramiam miesteliui Pietinėse valstijose 1900 metų laikotarpyje. Savo godume ji paaukoja savo gražią dukterį, apgauna savo brolius ir beveik nužudo savo apsivylusį vyrą kuomet jis bando sutrukdyti jos planus. Ir tik kai jos pasisekimas jau pasidaro jai pasiekiamas ji permato savo ambicijų tuštumą.

Persikėlimo Pranešimas
HARMONY MUSIC SHOPPE
Persikėlė į naują daug didesnę vietą, ir patarnaus pardavime pianų, rekordų ir radio. Kreipkitės į mus.
7911 Superior Ave. prie E. 79th St.

FARMERS POULTRY MARKET
Poultry for all occasions:
CHICKENS, DUCKS, GEESE, TURKEYS, and EGGS
Paranki vieta. Užkviečiame Lietuvius. (39)
Cor. Superior and E. 43 St. ENd. 5025

DELLA C. JAKUBS
(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALE VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 Edna Avenue ENd. 1763

P. J. KERSIS
809 Society for Savings Bldg.
Telefonas: Ofiso MAin 1773 Namų KEnmore 4740-W
Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairios apdraudos-insurance reikaluose.
Perkru ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Nikodemas A. Wilkelis
Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALSAMUOTOJAS
6522 Superior Ave. HEnderson 9292
• •
The Wilkelis Furniture Co.
Rakandų Krautuvė
Visoki Lietuviški Rekordai gaunami čia
6307-11 Superior Ave. ENdicott 2343
N. A. WILKELIS Savininkas
JURGIS ARBUCKAS Vedėjas

PAJIEŠKAU Antaną Kuprį, paeina Kedainių apsk. Amerikoj gyvena apie 40 metų. Yra buvęs Anglijoje. Girdėjau gyvena Youngstown, Ohio. Prašau jį patį atsišaukti, arba kas žino pranešti. Jo kaimynas
K. KUPRIS
927 Grant Street Akron, Ohio

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ
C. Pakeltis Pharmacy
1001 East 79th Street
(Kampas Crumb Ave.)
Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštraus užsisenėjusio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, deđervinių, vidurių nevirškinimo, užkietėjimo, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviškumo, nemigės ir kitokių.
C. Pakeltis Vaistinė
1001 E. 79 St. Cleveland, O.
Telefonas ENd. 8533
Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje.

SPAUDOS darbai yra Dirvos Spaustuvės specialybė. Atlieka:
• PLAKATUS
• LAIŠKUS
• VOKUS
• KONSTITUCIJAS
• BILIETUS
ir kitokius.
Draugijos, biznieriai, organizacijos, pavieniai — paveskite savo spaudos darbus mums.
Klauskit musų kainų — atsakymą gausit greitai.
• Darbą Atliekam •
GERAI
GRAŽIAI
GREITAI
•
DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

as S. Urbonas

Salėje

0 val. vakare.
asidės 8:30 val.

ys —
TĖJO
DO STALINĄ"

ORKESTRAS
Administracijoje.

PAJIEŠKAU Antaną Kuprį, pa Kedainių apsk. Amerikoj gy- a apie 40 metų. Yra buvęs Ar- oje. Girdėjau gyvena Youngs- n, Ohio. Prašau jį patį atsi- kti, arba kas žino pranešti. Jo mynas
K. KUPRIS
Grant Street Akron, Ohio

IDELĖ LIETUVIŠKA
VAISTINĖ
C. Pakeltis Pharmacy
1001 East 79th Street
(Kampas Crumb Ave.)
žlaiko visokias namines ir im- rtuotas gyduoles nuo visokių li- ų, kaip tai nuo aštraus užsisenė- sio Reumatizmo, nuo įvairių aizdų, dedervinių, vidurių nevir- inimo, užkietėjimo, kosulio, ka- ro, lytiškų nusilpnėjimų, viso- ių lytiškų ligų, nerviškumo, ne- ligės ir kitokių.
C. Pakeltis Vaistinė
001 E. 79 St. Cleveland, O.
Telefonas ENd. 8533
aistinė atdara 7 dienas savaitėje.

SPAUDOS darbai yra Dirvos Spaustuvės specialybė. Atlieka:
• PLAKATUS
• LAIŠKUS
• VOKUS
• KONSTITUCIJAS
• BILIETUS ir kitokius.
Draugijos, biznieriai, or- ganizacijos, pavieniai — paveskite savo spaudos darbus mums.
Klauskit musų kainų — atsakymą gausit greitai.
• Darbą Atliekam •
GERAI
GRAŽIAI
GREITAI
•
DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

ŠNIPAI RAUDONOJOJE ARMIJOJE

PRIE KIEKVIENO KARININKO PASTATYTA PO "POLITIŠKĄ KOMISARĄ"

Vakarų Europos militariški ekspertai, kuriems pasitaiko prieiti prie Sovietų Rusijos kariuomenių, pasijunta kad prie jų, ir kartu prie raudonosios armijos aukštų karininkų, painiojasi kokie tai nereikalingi, pašaliniai asmenys. Jie paprastai yra šiaip sau vyrukai, net trumparegiai, storais akiniais, menki, kareiviavimui netinkanti. Bet jie visur lenda, visur jie matyti, ir be jų negali jokis aukštesnis karininkas nieko veikti.

Tai yra sovietų politiški armijos nariai, komisarai, arba teisingiau sakant, šnipai.

Prieš tulą laiką atgal buvo paskelbta kad tie šnipai iš armijos eilių buvo pašalinti, tačiau prasidėjus karui su Vokiečiais, tie šnipai vėl sugrąžinta.

Jų visur yra, kareivių kuopose, brigadose, pulkuose.

Jiems pavesta dvigubas darbas šiame kare: jie yra paprasti geri agitatoriai, ištikimi Stalino pakalikai, kurie turi sekioti kiekvieną judėjimą kareivių ir jų viršininkų ir pranešti aukštiesiems vadams kurie turi savo žinioje visą bolševikų gyvenimą ir judėjimą.

Karo lauke, kur reikia užpuolimus daryti, jie paleidžia savo gerkles į darbą agituoti vyrus kaip yra garbinga mirti už darbininkų tėvynę", kokie baisųs ir ko siekia naziai ir fašistai, kurie užsimojo komunizmą sunaikinti.

Rusijos šių dienų kareiviai ir jų viršininkai del tų šnipų buvimo jų eilėse priversti kariauti kitaip negu kariauja kitų šalių reguliarės armijos.

Kitiems leistina baigti mušį, trauktis, pasiduoti nelaisvėn, bet raudonarmiečiams ne: jie turi laikytis ir bandyti išnaikinti kiek kiek galima daugiau savo priešų, nes tie šnipai turi teisę net "likviduoti" karininkus kurie negana drąsiai ir atsidavusiai kariauja.

Tie politiški komisarai arba šnipai yra sulyginti laipsniais su aukštais militariškais komandieriais.

Komisaras paskirtas kiekvienai kuopai ar daliniams ir ant visų dalinių ir ant tų žemesnių komisarų yra aukštesnis komisaras, kaip ir generolas, kiekvienam pulkui, brigadai ar divizijai.

Be tų šnipų negali įvykti jokio karininkų pasitarimo.

Jiems įsakyta sekioti ir persekioti bailius, dezertyrus ir kurstytojus, ir padrąsinti geruosius vadus. Jie turi įkvėpti kareiviams ir karininkams kad nebijotų mirti, ir atsižymėjusius rekomenduoja paaukštinimams ir pagerbimui.

Kremliaus raudonieji carai negali rizikuoti laikyti palaidą armiją, kaip ji buvo laike caro Nikalojaus, kuri, pilna bolševikų agitatorių privisus, sukilo ir nuvertė patį carą.

Raudonieji carai gudresni ir atsargesni. Nei kareivių tarpe negali buti leista niekam kitaip protauti ar elgtis, nei kariuomenių vadai nėra laisvi elgtis kaip jie nori.

Žudymai, likvidavimai didžiųjų Rusijos generolų ir atsižymėjusių karo vyrų, kuriuos Stalinas keli metai atgal pradėjo žudyti, buvo tai darbas tų "politiškų komisarų" arba šnipų, sekiojusių visus generolus ir kitus. Strtg.

PER KAUNO radio buvo paskelbta atsišaukimas į Lietuvos bedarbius. Jie raginami užsiregistruoti darbo įstaigoje. Pirmoje eilėje raginta užsirašyti bedarbiai statybos, medžio ir metalo apdirbimo specialybėse. Statybos srityje — inžinieriai, murininkai ir kiti. Be to, užsiregistruoti turi visi tarnautojai moką Vokiečių kalbos, nežiurint ar jie turi vietas ar yra be darbo. Pagaliau, užsirašyti turi visi tie kurie pastarais trimis metais dirbo, bet dabar neturi darbo.

AETNA LUMBER

GARAŽIŲ STATYTOJAI
Visokių Namų Taisymo Darbą atlieka be įmokėjimo.
1 iki 3 metų išsimokėjimas.
F.H.A. FINANSAVIMAS.
Parduodam naują ir naudotą medį.
The Aetna Lumber Co.
6827 St. Clair Av. HE. 6843
8874 E. 93rd St. MI. 1185

ACCORDIONS
Parduodam Akordionus $20 ir aukščiau
Saxophones $35 ir aukš.
Clarinettes $25 ir aukš.
Lengvomis išlygomis.
Pamokos ir bend lavinimas visais instrumentais
Cook's Music Store
..7 E. 79th St. Cleveland

..rva dabar yra pigiausias ..rbininko liuoslaikio drau- ..as; platinkit ja tarp savu

Cleveland Furnace & Sheet Metal Co.
Tinning, Spouting, Roof Repairing & Air Conditioning
Valom ir Perdirbam Furnasus, $10.00.
Visokios dalys furnasams ir boileriams.
1390 East 65th Street
Telefonas: ENd. 0335

EVA'S
DRY CLEANING
Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.
6702 Superior Ave.
Telefonas: ENdicott 0878

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU

Knygelė "KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU" gaunama Dirvos adm., už 25c. Kitur persiuntimui pridėkit 5c.

Kurie Lietuviai nežino savo atvažiavimo dienos ir laivo kreipkitės į Dirvos agenturą, jums bus pagelbėta tai surasti. Vietiniams norintiems išpildoma aplikacijų blankos.

(Vietiniai prašomi kreiptis tik penktadieniais ir šeštadieniais.)

Rašykit:
DIRVOS AGENTURA
6820 Superior ave.
Cleveland, Ohio.

PUIKUS VYNAS
Mano vyno sandėlyje rasite visokio vyno šeimų pokiliams, ir visokiems reikalams, galima gauti galionais, bačkom arba bonkom.
Rudolph Bozeglav
OHIO BONDED WINERY
6010 St. Clair Avenue
R. BOZEGLAV, Prop.

Skani Lietuviška Duona
NEW DEAL
BAKERY
Pr. Kuncaitis, Sav.
4023 E. 141st St.
Telefonas: WAsh. 3227
Skani Lietuviška ruginė Duona, visoki Pyragaičiai, Vestuvėms, Baliams. Pristatom sulyg pareikalavimo. Telefonuokit arba parašykit.
Visada prašykit NEW DEAL Duonos.

Gen. John J. Pershing, A.E.F. commander, who has just observed his eighty-first birthday at a Washington, D. C., hospital, where he underwent his annual physical checkup. He told photographers this was the last time he would pose for the next 50 years.

Gen. John J. Pershing, kuris vadovavo Amerikos karo jiegoms Prancuzijoje didžiajame kare, dabar minėjo savo 81 m. sukaktį ligoninėje Washingtone, kur jam atlikta sveikatos patikrinimas. Jis pasakė fotografams kad šis yra paskutinis kartas ką jis duodasi fotografuotis per 50 sekančių metų.

DAUG LIETUVOS VAIKŲ PALIKO NAŠLAIČIAIS

Ateina liudnos žinios, kad visoje Lietuvoje, pasibaigus bolševikų okupacijai, pasiliko labai daug našlaičių. Tai įvyko todel kad bolševikų šnipai sugaudė ir išvežė iš Lietuvos tukstančius tėvų. Daugeliu atvejų mažamečiai vaikai palikti Lietuvoje, nes bolševikai buvo nusistatę našlaičius auklėti sulyg komunistų tvarka arba palikti be priežiuros, kaip tai buvo pačioje Maskolijoje. Dabar šiems vargšams Lietuviams našlaičiams steigiama vaikų namai. Vilniaus apskrityje įsteigta 18 tokių vaikų namų, o pačiame Vilniuje 14. Ten globojama 1,500 našlaičių.

IŠVEŽTA IR ŽINOMI ŽURNALISTAI

Tarp bolševikų ištremtų į Maskoliją yra daug Lietuvių laikraštininkų-žurnalistų.

Su šeimomis išvežti Augustinas Gricius ir Antanas Dėdelė. Taip pat išvežtas Viktoras Kamantauskas, bet nežinia ar su šeima.

Kiti žurnalistai, Jonas Kardelis (buvęs Lietuvos žinių vyriausias redaktorius) ir Vincas Kemežys nuo deportavimo išsigelbėjo.

Viktoras Kamantauskas ilgus metus gyveno Amerikoje, kur berods buvo ir gimęs, arba nuvežtas dar kaipo vaikas. Jis laikomas vienas iš geriausia mokančių Anglišką kalbą Lietuvoje. Ilgus metus jis išbuvo Eltos žinių vyriausiu redaktorium. Bolševikų užklupimo laiku jis buvo Lietuvos konsulu Liepojuje.

DR. A. MACEINA, gyvenąs kaipo politinis emigrantas Berline, gavo iš Kauno pakvietimą užimt docento vietą Kauno universiteto filosofijos fakultete. Pakvietimą pasirašė aukštesniojo mokslo departmento direktorius Dr. A. Juška. Iš to matyti kad universitetas, greičiausia, veiks.

Taip pat pakvietimą dirbti geležinkelių srityje gavo Inž. Balys Sidzikauskas, buvusio pasiuntinio Berline ir Londone brolis.

Bet Dr. Maceina ir Sidzikauskas, įteikę Vokiečių įstaigai prašymus leisti grįžti į Lietuvą, dar atsakymo negavo.

LAUSCHE ŽYMIAI PRALENKĖ KITUS KANDIDATUS

Frank J. Lausche

Antradienio miesto valdybos narių ir mayoro kandidatų nominacijose Lietuvių remiamas kandidatas į mayoro vietą, Teisėjas Frank J. Lausche balsų daugumu pralenkė visus kitus savo oponentus.

Galutinos balsavimų pasekmės tokios:

LAUSCHE	68,013
BLYTHIN	46,973
Sweeney	32,296
Day	29,890

Lausche, Demokratų kandidatas, ir Blythin, Republikonas, lieka du kandidatai kurie lenktyniuos už mayoro vietą galutinuose balsavimuose Lapkričio 4 d.

Pralaimėjusių oponentų balsai teks vienam ir kitam kandidatui, ir reikia tikėti kad dar daugiau piliečių eis balsuoti 4 Lapkričio, išrinkimui tinkamo žmogaus miesto mayoru.

Tuose warduose kuriuose gyvena Lietuviai, visur didumą balsų gavo Lausche. Nors tai ne vieni Lietuviai persvėrimą padarė, bet jie prasidėjo prie persvyros žymiai.

Gaila kad Lietuviai piliečiai yra nerangųs ir tam tikras jų nuošimtis neina balsuoti.

Sweeney, Demokratas, kuris norėjo Lauschei pakenkti, pasirodė silpnai ir gal daugiau nebandys Demokratų skaldyti savo kandidatura kišdamas į vietą kur jis visai nepriklauso.

Pralaimėjo abu taksų siulymai: ir County Velfare Levy ir City Bridge Bondsai.

●DIDŽIAUSIAS aukso pinigas pasaulyje yra Japoniškas oban, kuris turi penkis colius pločio ir sveria keturias uncijas.

Dabar laikas įstoti į
WODICKA
SCHOOL OF MUSIC
644 Prospect Ave. MA. 0731
Bandykit musų 5 Lekcijų Planą už Nominalę Kainą.
Mes suteikiam Instrumentą.
Geriausi Profesionaliai Mokytojai.
Vaikai turi atvykti su kuriuo nors iš tėvų. (47)

SUPERIO-107TH
KEY SHOP
Užraktų ir Raktų Taisymas ir darymas
Aštrinam Pielas, Peilius, Šliužes.
AUTOMOBILIŲ RAKTAI SULYG NUMERIO.
CEdar 2820
Taisom ir parduodam pinigų laikymo dėžutes.
10622 Superior Ave.

GERZENY BROS.
MONUMENT CO.
Kainos nuo $23.50
Užssakykit dabar, iki kainos dar nepakilusios.
Atdara kasdien iki 9:00 vakaro.
3924 Lorain Ave.
Telef. MElrose 1925

PHOTO PRINTS
Visų Didumų 3c Visų Didumų
GREITAS KASDIENINIS PATARNAVIMAS
Dykai padidinimas su šiuo skelbimu.
Deike Photo Service
8311 Superior Ave.

MES DAROM MES DEDAM
MES PARDUODAM
BECKER 20 YEAR ROOF
Rock Wool Insulation
Be tarpininkų pelno.
5106 Lorain Avenue
Phone: WOodbine 4422.

PAUKŠTIENA
Gyvi ir Mušti Paukščiai didelis pasirinkimas.
Supreme Poultry Market
1152 Hayden Avenue
Arti St. Clair Avenue.
LIberty 2144
DYKAI ATVEŽIMAS.
E. PINKUS, Mgr.

Plumbing ir Heating Reikmenys
Parsiduoda arba įdedami sulyg MĖNESINIO IŠMOKĖJIMO PLAO
Nereikia nieko įmokėti.
Nauji ir naudoti padargai.
Empire Plumbing & Heating Co.
dieną ir naktį patarnavimas.
1964 E. 55th Street
HE. 5000; MU. 2629; YE. 5544

LEIMON'S
DRY CLEANING
Vyrų ir Moterų Rubus pertaisau
Sulyg naujausios mados
●
Prosymas ir Valymas
VISOKS RUBŲ VALYMAS
Visas darbas garantuotas.
Paimam ir pristatom į namus
1283 East 74th Street
Ant. Leimonas, Savininkas
Telef. HE. 5384

The Cleveland Trust Company

Bankiniai Ofisai randasi Didžiajame Clevelande ir apielinkėse

SUTRAUKA ISTAIGOS STOVIO, RUGSĖJO 24, 1941

TURTAS

Pinigai Rankose ir Bankuose	$173,042,892.65
United States Government obligacijos, tiesioginės ir garantuotos, be Amortizacijos Rezervo	160.957,597.06
State, Municipal ir Kiti Bonds ir Investmentai, įskaitant Stock Federal Reserve Banke, be Rezervų	10,034,658.50
Paskolos, Diskontai ir Išdavimai, be Rezervų	166,268,465.86
Bankiniai Namai (su investmentais ir kitu turtu atstovaujančiu banko namus) be Rezervų	6,020,617.17
Kitoks Nejudamas Turtas (įskaitant investmentus ir kitokį turtą netiesioginiai atstovaujantį kitokį nejudamą turtą) be Rezervų	3,814,366.23
Kitoki Šaltiniai, be Rezervų	2,355,652.71
Customerių Atsakomybė už Pavedimus/šiam Bankui Atlikti	34,429.09
Customerių Atsakomybė už Paskolas	2,025,000.00
Viso	$524,553,680.27

ATSAKOMYBĖ

Kapitalo Notos (Atsako už Depozitus ir kitą Turtą)	$ 12,200,000.00	
Kapitalo Stock	13,800,000.00	
Perviršis ir Nedalinti Pelnai	7,773,089.89	
Rezervas Netikėtinumams	1,099,626.59	
Rezervas Suėjusiam Nuošimčiui an Kapitalo Notų	86,235.63	34,868,952.11
DEPOZITAI		
Pareikalavimui	$271,620,450.80	
Ilgalaikiniai	189,798,920.18	
Estates Trust Department (Preferred)	17,174,895.98	
Corporate Trust Department (Preferred)	3,617,052.22	482,211,319.09
Suėję Taksai, Nuošimčiai, etc.		1,779,798.97
Kitokia Atsakomybė		3,634,181.01
Pavedimai Atlikti Customeriams		34,429.09
Pasižadėjimai Daromų Paskolų		2,025,000.00
Viso		$524,553,680.27

United States Government Obligations ir kitokis turtas apimantis $23,072,491.18 yra užtikrinimas žmonių pinigams ir trusto padėliams ir kitiems tikslams kaip reikalauja ir pavelija įstatymai.

NARYS CLEVELAND CLEARING HOUSE ASSOCIATION
NARYS FEDERAL RESERVE SYSTEM
Narys Federal Deposit Insurance Corporation

Gerėkites Nuosavu Privatišku "Karštu šaltiniu"

MODERNIU Gas AUTOMATIŠKU

VANDENS ŠILDYTOJU

● Jis taip pasitikėtinas kaip garsieji gamtos "karšti šaltiniai — ir tokis gausus karšto vandenio ištekllum.

Su gaso automatiška iš apačios šildoma ugnimi jusų namuose jųs esat užtikrinti kad turėsit tikrai karštą vandenį kiek tik reikės bent kurią valandą dieną ar naktį. Ir jis visada bus toje pačioje reikalingoje temperaturoje. Visada bus gatavas pilnas tankas karšto vandens maudymuisi, skalbimui, valymui, indų plovimui — bet kuras nesiaikvos. Gasas suteiks jums tą prabangą turėti pakankamai karšto vandens už visai mažus kaštus.

Gaso automatiškas vandens šildytojas yra lengva įvesti. Stipriai sudarytas su stora insuliacija, jis tarnaus jums ilgus metus patenkinančiai.

ALL THE HOT WATER YOU WANT WITH A GAS AUTOMATIC WATER HEATER COSTS ONLY A FEW CENTS A DAY

THE EAST OHIO GAS COMPANY

JONAS S. URBONAS SU SAVO ČIKAGIEČIAIS ATLIKS SMAGŲ DAINŲ PROGRAMĄ IR DAILŲ "FLOOR SHOW" LIETUVIŲ SALĖJE, SPALIŲ-OCT. 19

Girdėsit Puikių Naujų Dainų. Matysit Pietų Amerikos Šokius

Tik dvi savaitės teliko iki Dirvos jubilejinio koncerto, kurio programą išpildys artistas Jonas S. Urbonas, iš Chicagos, su savo Chicagiečiais Margučio radio ir koncertų artistais.

Urbonas pasitaręs su A. Vanagaičiu paruošė Clevelandiečiams vieną iš smagiausių programų ką kada matėt — iš dainų, muzikos, juokų ir šokių.

Jonas Urbonas nuo savęs prideda dar ir "Floor Show", kurį atliks kaip atliekama puošniuose Naktiniuose Klubuose— ir šis programas bus antras tą vakarą, vėliau vakare.

Urbonas parodys ano linksmojo pasaulio — Pietų Amerikos Argentinos ir Brazilijos — šokius ir muziką, laike Floor Show. Kaip žinot, Jonas Urbonas prieš metus laiko važinėjo su artistų grupėmis du ar tris kartus į Pietų Ameriką ir tik po šių savo pasekmingų kelionių sugryžęs nuvyko į Chicagą, pristojo prie Vanagaičio Margučio radio programų ir visą sezoną linksmino plačios Chicagos apielinkių Lietuvius. Jis taipgi aplankė daugelį kolonijų su koncertais, su dideliu pasisekimu.

Šią vasarą visą jis dirbo, dainavo ir šoko Juozo J. Bačiūno vasariniam rezorte, Tabor Farmėje.

Prie šio programo prisidės ir vietiniai — juokdarys Petras Luiza su savo grupe, kurie atvaizdins tragikomediją, "Kas Atsitiko kai Hitleris Atėjo į Lietuvą Joninių Naktį Paparčio žiedo Jieškoti ir Rado Staliną".

GAUKIT TIKIETUS

Tas puikus jubilejinis programas atsibus Lietuvių Salėje —
—Sekmadienį, Spalių-Oct. 19
—Programo pradžia lygiai 6 val. vakare (nebus vėluojama ir vėluojančių nebus laukiama)
—Tikietai išanksto perkant: 50c. — už 40c; ir 75c — už 60c. Gaukit Dirvos Administracijoj.

Dainininkas Jonas S. Urbonas

LANKYSIS PREZ. SMETONA

Liet. Vaduoti Sąjunga surengė prakalbų maršrutą Lietuvos Prezidentui Ant. Smetonai. Tame maršrute apimta ir Clevelandas. Prakalbos numatyta rengti Lietuvių salėje.

Prez. Smetona vyksta organizuoti gelbėjimą Lietuvių ir Lietuvos iš po Vokiečių okupacijos.

Pirmadienį, Spalių 6, nuo 8 v. vakare, Dirvos redakcijoje bus Clevelando skyriaus LVS. susirinkimas aptarimui prakalbų Prezidentui Smetonai surengimo. Skyriaus nariai ir šiaip patriotai prašomi atsilankyti.

SVEČIAS

Dirvos redakcijoje lankėsi J. P. Baukus, iš Oshkosh, Wis. Jis atstovauja savo kompaniją, kuri išdirba dabar kariškus tankus. Jis lankėsi White Motors Co., kur naudoja jų kompanijos tam tikras dalis, kaipo inspektorius inžinierius.

Svečias atsilankė Lietuvių Klube ir salėje.

Jack Ganson, po ilgos kelionės po visas valstijas, trečiadieni pakeliui į Buffalo sustojo Dirvos redakcijoje. Jis iki šiol užsiėmė imtynių rengimu įvairiuose miestuose. Lankydamasis Texas valstijoje ten viešėjo pas kitą žymų imtiką Karolį Sarpalių. Sarpalius ten užsiima imtynių rengimu.

SUSIŽIEDAVO

Rugsėjo 30 d. susižiedavo žinomas jaunuolis Vacius Zambliauskas, su p-le Jean Navarskaite. Jų vestuvės įvyks vėliau.

Vacius Zambliauskas yra gimęs Amerikoj, jaunas parvežtas Lietuvon ten augo ir mokinosi. Amerikon gryžo 1938 m

Lietuvoje jis buvo žymus Dzukijos Jaunalietuvių veikėjas Alytuje, ir darbavęsis Vilniui Vaduoti Sąjungoj. Petronių k. skyriaus pirmininkas Jaunalietuvių buvo paskirtas propagandos vadovu. Darbavosi ir Lietuvos Šaulių Sąjungoje, buvo Alovės šaulių skyriaus sekretorius.

Sulyg išgalės prisideda prie veikimo ir Clevelande.

Straipsnis apie Dirvos Įsteigimą

Šį rudenį sueina 25 metai kaip pati Dirva eina savo vardu. Pernai minėta pradžia iš kurios išdygo Dirva — 25 metai nuo įsteigimo Santaikos.

Dirvos paminėjimui, kitame nr. tilps ilgokas pirmutinio Dirvos redaktoriaus, V. S. Jokubyno, straipsnis. Jokubynas dabar gyvena Chicagoje.

•**SUGRYŽTA.** Iš kariuomenės tarnybos šiomis dienomis sugryžta pirmutiniai Clevelandiečiai, keturi jaunuoliai kurie paimti virš 28 metų amžiaus pereitą rudenį. Tarp jų gryžo ir vienas Lietuvis, Juozas Brazauskas 30 metų.

•**NUO SPALIŲ 1 dienos** vėl apima federalis įstatymas tam tikrus darbus kurių darbininkų minimum mokestis pakeliama. Cuyahoga apskrityje tuo įstatymu gaus daugiau mokesties apie 150,000 darbininkų.

MIRIMAI

MAGDALENA RUKŠTELIS

Magdalena Rukštelis, 14 m. amžiau, nuo 1116 E. 79 st., mirė Rug. 23. Pašarvota buvo Della Jakubs Laidotuvių namuose. Palaidota Rugs. 27 d., Kalvarijos kapinėse. Pamaldos atsibuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Liko tėva, Jonas Rukštelis, sesuo Elena, du broliai, Edvardas ir Jonas.

MIKOLAS LIUTKUS

Mikolas Liutkus, 61 m. amžiaus, nuo 8006 Bellevue ave., mirė Rug. 29. Pašarvotas namuose. Palaidotas Kalvarijos kapinėse, pamaldos atsibuvo Šv. Jurgio bažnyčioje, Spalių 2 d.

Liko tėvas, Jonas Rukštelis, Vladas, trys dukterys, ir trys velionio broliai, Kazys, Antanas ir Pranas.

Laidojime pasitarnavo laidotuvių direktorė Della Jakubs.

Youth's Forum

PHONE: ENdicott 4486 — 6820 SUPERIOR AVE. - CLEVELAND, OHIO

LITHUANIAN MINISTER'S PROTEST AGAINST GERMAN OCCUPATION OF LITHUANIA

Colonel P. Zadeikis, Envoy Extraordinaire and Minister Plenipotentiary of Lithuania in Washington, D. C. in his recent note of September 3, 1941, addressed to Hon. Cordell Hull, Secretary of the State of the United States, advised this American Government of Lithuania's plight, resulting from two foreign invasions.

"When practically all nations of present day dictator-dominated Europe are suffering from foreign oppression or threat of invasion my country, Lithuania, is no exception from this grim reality. In fact, Lithuania's misfortune is even much greater than that of some other European countries in that Lithuania within the period of one year was subjected twice to the horrors of foreign invasion," the memorandum reads.

On June 15, 1940 Lithuania was treacherously invaded by Soviet Russia. The Soviet regime of occupation with its terroristic administrative methods, with its compulsory Sovietization aimed to annihilate the entire Lithuanian nation. Such ruthlessness of a foreign invader finally provoked a spontaneous uprising of the people in a great many localities. This uprising of June 23, 1941, which resulted in heavy casualties among the insurgents, presented a hazardous opportunity to proclaim the restitution of Lithuania's independence just in advance of the approaching second invader. The spirit of the Lithuanian uprising was directed, fundamentally, against both the invaders: the retreating Soviet forces and the advancing German forces. This uprising was a desperate and determined effort to regain freedom. Under the circumstances the effort failed, but the spirit remains.

The second invasion of Lithuania began on June 22, 1941 when the German army marched into Lithuanian territory and engaged in pursuing the Red army divisions, and within a week succeeded in occupying the whole of Lithuania. Although the German Government disclaimed having any intention for occupying Lithuania, and insisted that the invasion of Lithuania by the German army was in line with the German self-appointed mission of protecting Europe, including a so-called self-protection against the Soviet menace, nevertheless two months of German occupation of my country already has convincingly proved that the German military occupation of Lithuania is but a step towards the realization of the general German policy of expansion commonly known as the Drang Nach Osten.

The German invasion of Lithuania, predetermined by the German-Soviet non-aggression pact of 1939, is in essence an act of aggression and violation of Lithuania's integrity; it discarded the modus of normal relations between the two neighboring nations based on previously concluded treaties; it deprived the Lithuanian people of the sacred rights to self-determination and independence. The regime of German invasion abolished the provisional government born of the revolt of the Lithuanian people against the regime of the preceding Soviet occupation, and appointed Civil Commissars as Governors of the newly-invaded territory. In doing so, it failed to indicate that even in the future the elementary rights of the Lithuanian nation would be respected. Recently even the name of LITHUANIA, which several centuries ago successfully resisted the Teutonic domination, is being avoided by the new crusaders as Lithuania is being merged into the newly-created Ostland.

"Last year I protested against the unprovoked Soviet Russian aggression againsts Lithuania, now, when Soviet occupation has been replaced by German occupation, and Lithuania's opposition of foreign encroachment continues, I consider it my duty to register, in behalf of my Government, a protest against the German imperialistic invasion of my country and declare that any attempt by Germany to shape Lithuania's political future without due regard to the freedom of the Lithuanian people will be considered void of my legality," the Minister declared.

Until Soviet dictatorship, now itself a victim of aggression by its previous partner, renounces its annexation of Lithuania of 1940, or at least indicates a change in its aggressive policy towards the Baltic states, the Damocles Sword of Soviet threats will hang over the destiny of Lithuania. Until German dictatorship's boundless appetite for conquest is checked there will be no security for any nation. But the hope of a brighter future was rekindled in the hearts of all oppressed nations, Lithuania among them, by the momentous declaration made somewhere in the Atlantic by the two greatest leaders of the democratic world. Those significant eight points of the declaration are bound to bring desirable results: the riddance of the despotic domination of all dictatorships.

"I take this opportunity to express my full confidence that the American Government will not recognize that annexing German regime which Lithuanians believe will have to withdraw sooner or later and make way for a democratic and truly representative government of the Lithuanian people now suffering from two successive foreign invansions," concludes the Minister's note.

DEFENSE BOND QUIZ

Q. Do the retail stores selling Defense Bonds receive any fee or percentage for the sale of the Defense Stamps?

A. No. The retail stores are offering their facilities as a patriotic service, just as banks, savings and loan associations, and others are giving their help in the sale of Defense Bonds.

Q. How can I form the thrift habit necessary for me to buy many Defense Bonds now, to help the Government?

A. The easiest way is to instruct your employer or banker to hold back a small fraction of your salary or other income. Even 10 cents a day and a dollar on your birthday will mount up in one year to $37.50, the purchase price of a $50 Defense Bond. Bigger savings buy bigger bonds.

NOTE.—To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C. Also Stamps now are on sale at retail stores.

We must arm ourselves against the forces of evil and destruction. You can help by buying Defense Savings Bonds and Stamps regularly.

There's no finer way than the American way. Let's keep it that way. Buy Defense Bonds and Defense Stamps.

BALTIC-AMERICAN SOCIETY NOTES

WASHINGTON, D. C.

The First Fall meeting of the Baltic American Society of Washington, D. C. was held on Monday, Sept. 22nd in the International Student House, 1708 N. H. Ave.

Mr. Otto S. B[illegible], president of the Society presided and named the following persons on the nominating committee to draw up a slate of nominees for election at the October meeting. Number of resolutions were also presented and discussed. It was decided to vote on them at the next meeting which will be held on Oct. 20th.

Persons of Baltic extractions desiring to join the Society should get in touch with Miss Amelia Regutis, 1324 Harvard St., or Mr. Reino Luoma, 2637 Conn. Ave.

DIRVA DECLARES WAR!

With this issue the Lithuanian weekly 'Dirva' declares war on all gloom, misgivings, war-gloom and panic of any kind. This great battle is gradually shaping up and in two weeks will be fought at the Lithuanian Hall. Commander-in-Chief will be Kernel K. S. Karpius, with Aide-de-Camp John Smith Urban of Chicago leading the troop.

So, we advise all of you planning to attend the Concert and Dance. Sunday, Oct. 19th to absorb all the gloom you can now, because after you attend the program you won't be able to. For the present let us say that John Smith Urban has a delightful Concert program arranged, with music that will warm your hearts. Following this there will be a couple of war farce skits, that will tickle your funnybones. After all this, we're going to have the old-fashioned and the modern dancing, that is always enjoyed by both young and old.

A special added attraction will be a Floor Show with South American dances and songs.

Remember - Sunday, Oct. 19th!

CIVIL SERVICE

To meet the growing demand for a highly specialized Civil Service training, the Adult Education Foundation, Inc., fourth floor, Public Square bldg., Cleveland, is offering such a course to qualify individuals for Federal, State, or Local examinations.

The instructor has just completed his Master's Degree at Columbia University where he majored in this type of training. He has sample examinations for Postal Positions, Customs Inspectors, Filing Clerks, Policemen, Firemen, Immigration Inspectors, and others.

Much attention will be given to a thorough review of Arithmetic, Spelling, Geography, American Government, tests, etc.

Government service is now in great demand. At the Adult Education Foundation, Inc., where individual attention is given all students, one can prepare quickly to meet these demands. The course will train students to take one or more of these examinations.

The next class will begin on Oct. 7, at 6:30 p.m.

Those interested may call at the office or telephone MAin 9603 for further information.

DENTISTUI OFISAS
Gera moderniška vieta, Lietuvių kaimynystėje, išdirbta vieta per eilę metų, turi garo šilumą, visus patogumus. Kreipkitės (40)
6411 SUPERIOR AVE.

CLAIR-DOAN RECREATION
Geo. R. Jones, Prop.
Kur sueina jusų draugai. (45)
10322 St. Clair Avenue
Telefonas LIberty 9535

On a six-week vacation to the United States and Canada, the duke and duchess of Windsor, partners in a romance that rocked the world, are pictured at the British embassy, in Washington, where they breakfast. They were received later at the White House by the President. The duke is governor of the Bahamas, where the U. S. is building a defense base.

Pvt. Frank Lucas Promoted

Word is received that Frank Lucas has been commisioned in the rank of Acting Corporal, the only being in the army for three months. Frankie always has a sense of humor, even when writing a post card. He say: "I've gained 17 pounds, yes, two on my stomach and fifteen on my pack, and I mean pack." He spends half the day learning the art of motor transport and the other half in the [illegible] him with a [illegible]
Pvt. Frank Lucas, Co. M. 8th [illegible]
T. R., Camp Lee, Va.

JOHN G. POLTER
Lietuvis
Namų Maliavotojas, Popieriuotojas Dekoratorius
Duokit savo namų aptaisymo darbą prityrusiam ir atsakomingam: Maliavojimą iš lauko ir iš vidaus, medžio darbą, stogo ir grynų. Mane pasamdžius jums nereikės rupintis ir ieškot kitų amatininkų jusų namo visiškam aptaisymui ir pagražinimui.
Turiu pilną apdraudą tos rūšies darbų kontraktoriaus.
495 East 123rd St.
Telefonas POtomac 6899

Lietuviška Didelė Išdirbystė
Langams užtraukti Blindų (Shades)
VENETIAN BLINDS
Modernizuokit savo namų langus puošniai su
Naujais Shades ir Venetian Blinds
Mes pasirengę Lietuviams patarnauti prieinama kaina.
STATE WINDOW SHADES
HEnd. 2149 • 1248 E. 79 St. • J. Pečiulis, Sav.

Dabar Laikas Pirkti
KAINOS EINA BRANGYN —
Apsipirit Dėvėjamas Reikmenis ir Taupykit
Vyrams Rudeninės SKRYBĖLĖS 3.95
vėliausių pavyzdžių, spalvų ir išdirbimų. Jums patiks.
Taipgi gerai žinomos $1.95 Merrimac Skrybėlės
Kaklaraiščiai 65c.
Nauji rudeniniai gražaus darbo kaklaraiščiai, vilnoniu pamušalu, įvairių marginių. 2 už $1.25.
VYR& GRAŽŲS BROADCLOTH Marškiniai _ $1.65
Sanforizuotai sutraukti.
VYRAMS ILGOM RANKOVĖM Sweat Marškiniai 97c
VYRAMS ir VAIKINAMS SLACKS arba KELINĖS $3.45
skirtingų modelių ir pavyzdžių
Vyrų Union Siutai
trumpom rankovėm, gražus ilgom blauzdom
Vyrų tvirtos Koeinės 4 poros už $1
Juodos, pilkos, baltos. 4 poros garantuotos 4 mėnesiams.
Vyrams Two-Tone Jackets _ $4.95
Megsta apačia ir rankogaliai
DYKAI GREEN STAMPS su kožnu pirkiniu. Čia galit iškeisti savo Stamp Books. DYKAI
THE KRAMER & REICH CO.
7010 Superior Ave . Atdara Vakarais

The Buffington Island monument is on Route 124 east of Pomeroy

Morgan's Raiders in Ohio from "History of Ohio" (1888)

FAMOUS OHIO BATTLEFIELDS

Gen. Morgan Invades Southern Ohio

THE BATTLE OF BUFFINGTON ISLAND—1863

After 1813 there was half a century—nearly to the month—during which Ohio was free from military invasion.

Then in July of 1863 Morgan and his 2000 raiders swept across the state from west to east.

Of little military significance in the whole story of the Civil War, Morgan's Raid was one of the great cavalry exploits of history.

For more than two years Ohio had anxiously watched the march and counter-march, the battles and campaigns of the Civil War from the protection of the Ohio River. No army could hope to force its way across this wide, 1000-mile-long barrier.

Then in July of 1863 Morgan's Raiders, 2000 strong, crossed the Ohio into Indiana and turned swiftly eastward toward Ohio.

Telegraph instruments madly clicked the message of his coming. Confusion and fear mounted as Morgan's men tapped the wires and sent messages of their own designed to delay and misguide their pursuers.

Madly the 2000 galloped. As horses dropped from exhaustion, fresh ones were seized from the barnyards. Bridges were burned, small towns looted, orchards and gardens raided. Tied to the saddles were bolts of colorful calico.

Reaching the Ohio border, Morgan swung sharply northward. He was not going to be trapped in the confusion of Cincinnati streets.

Judah's cavalry had crossed the Ohio at Portsmouth to intercept the 2000 galloping men. Behind Morgan's army, General Hobson's Michigan troops were in mad pursuit. At least 50,000 men were converging to stop the raiders, now less than 2000 strong.

But Morgan eluded trap after trap and fled steadily eastward toward Buffington Island where, he had been told, the water was low and he could recross the Ohio to join Lee in Virginia.

It was July 18th, in the afternoon, that he approached Chester, Ohio. There he wasted precious minutes finding a native, who was forced to guide the raiders. By late evening he reached Portland, Ohio, and found earthworks confronting him.

"Rest and attack in the morning," were the orders. More delay.

At daybreak the action started. The earthworks were deserted. Preparations were made to cross the Ohio when Judah's men struck. Temporarily, Morgan was victorious. Then Hobson with other thousands joined in the battle. The retreat began. A charge by Michigan cavalry transformed the retreat to a rout.

Some few crossed the river, some were captured, but Morgan and 1200 men broke through the cordon of troops and swept northward seeking a new means of escape. He was captured, a week later, near Lisbon, Ohio.